

Izdaja Delavska univerza
Domžale, Kolodvorska c. 6,
telefon 72 082. — Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Milan Flerin. — Izhaja vsakega 15. v mesecu. — Ziro račun: številka 5012-3-50. — Cena 0,50 din. — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani

Občinski

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Zaključki posvetovanja na republiških konferencah SZDL o ustavnih spremembah

Naš koncept vseljudske obrambe

(Izvleček iz izvajanj Staneta Kavčiča)

Javna razprava v socialistični zvezi o spremembah ustave in novem volilnem sistemu še ni končana. Udeleženci razprave na republiški konferenci so bili mnenja, da še ni mogoče presoditi prave veljave predlaganih ustavnih sprememb ter dodatnih predlogov, ker se ne ve, koliko ljudi in kakšne utemeljitve stoje za kakšnim predlogom ali pripombo.

V dosedanjih razpravah je bilo povedanih veliko predlogov in pripomb, tako so spremembi ustave kot tudi posameznih zakonov. Če sodimo po doslej zbranih podatkih o javni razpravi, je bilo največ besed izrečenih o strukturi zvezne skupščine in predlaganih spremembah. Niti enega pridržka ni bilo do predloga o popolni osamosvojitvi zbora narodov in njegovi vlogi. Za predlagani zbor komun zvezne skupščine pa je precej mnenj, da je temu zboru potrebno določiti točne pristojnosti, predvsem pa, da njegovo ime ne ustreza. Pri tem prevladuje mnenje, da naj ta zbor predstavlja občane — državljane z vsemi njihovimi interesi, ki se ne končujejo v občini ali republiki. Torej ne gre za predstavništvo komun, temveč za predstavništvo občanov državljanov. Za to bi bil bolj ustrezen naziv državljanski zbor, zbor državljanov, zbor občanov ali družbeno-politični zbor.

V razpravi o predlogu, da se v zvezni skupščini ohranijo trije zbori delovnih skupnosti, so mnenja deljena. En del, to so zagovorniki dosedanje oblike, poudarja, da je pomembno nenehno dogovarjanje samoupravljalcev tudi v okviru federacije. Zagovorniki drugega predloga, naj se v zvezni skupščini odpravijo zbori delovnih skupnosti, imajo za ta predlog dve utemeljitvi, in sicer: federacija ima vedno manj pristojnosti, čemu potem zbor delovne skupnosti, in pa, da mora biti skupščinski sistem enostaven in poceni. Poglavita utemeljitve tega predloga je v tem, naj se vsi interesi srečajo na enem kraju ter da predstavniki vseh dejavnosti enakopravno odločajo o vseh pomembnih zadevah.

Soglasno je bil podprt predlog, da bi vse člane zbora zvezne skupščine velili vsako četrto leto. V nekaterih občinah predlagajo celo, da bi poslanski mandat trajal celo pet let iz preprostega razloga, da bi isti lahko sodelovali pri petletnem načrtovanju in izvajanju načrta.

Mnogi udeleženci razprave so postavljali vprašanja, ali ne bo volilni sistem po

novem predlogu še bolj zapleten kot je bil doslej. O predlaganih kandidacijskih konferencah SZDL obstajajo mnenja, da zapletajo kandidacijski postopek, čeprav prevladuje mišljenje, da je predlagani kandidacijski postopek resnično bolj zapleten, gledan z oči organizatorjev, nič bolj pa za pesameznega volivca.

Prevladuje tudi mnenje, da je treba kandidacijski in volilni postopek urediti tako, da se bodo zbori volivcev ali zbori delovnih ljudi oziroma krajevne organizacije socialistične zveze in sindikati sestajali obvezno samo enkrat v kandidacijskem postopku, večkrat pa le na željo članstva. Sprejeto je bilo tudi stališče, da organizacije socialistične zveze takoj preidejo na izdelavo predlogov volilnih pravilnikov. Ti naj bi v volilni akciji urejali vse odnose in naloge družbeno-političnih organizacij in občanov. Udeleženci posveta so bili mnenja, da izdelava pravilnikov ni tako enostavna stvar kot izgleda. Lahko je namreč oblikovati načela, težje pa je ta načela konkretizirati v občinskih pravilnikih.

Izdelavo pravilnikov otežkoča tudi dejstvo, da še danes ne vemo ali bo uveljavljen proizvodni ali teritorialni princip volitev zborov delovnih skupnosti, ne vemo, ali bo obvezno, kot je bilo v preteklosti, pokrivanje občinskih volilnih enot z republiškimi itd. Udeleženci posvetovanja so opozorili republiške organe, da bije dvanajsta ura. Ob tem so imeli v mislih neručna vprašanja v zvezi z volilno zakonodajo, ki še ni jasna in ki v veliki meri zavira izdelavo pravilnikov.

Na kraju posvetovanja je bilo ugotovljeno naslednje:

1. Da podpiramo vlogo in položaj socialistične zveze, ki jo le-ta dobiva ob volitvah z danim predlogom sprememb ustave.

2. Socialistična zveza mora zagotoviti, da se pred volivce pride z določenim načrtom dela za bodočo mandatsno obdobje, ta načrt pa bi moral biti odraz kandidatov, kar bi v bistvu predstavljalo njihovo politično obveznost, da ga izpolnjujejo.

3. Da naj socialistična zveza prek svojih višjih delovanja formira kadrovske kriterije kot osnovo za razpravo o kandidatih, obenem pa so občinska vodstva dolžna, da takoj pričnejo z izdelavo pravilnikov, katere morajo posredovati vsem družbeno-političnim organizacijam v razpravo in soglasje.

Franc Gabrovšek

«Naša ljudska in vsenarodna obramba mora sloneti na nepremagljivi sili naše revolucije in našega družbenega sistema. Samo na teh elementarnih silah slovenskega naroda in vseh narodov Jugoslavije, na tej visoki družbeni in socialistični zavesti lahko sloni in mora sloneti tudi naša suverenost.

Jugoslovanska armada mora biti torej tudi vključena v tako koncepcijo naše narodne obrambe; mora upoštevati njeno osnovna izhodišča in sicer z namenom, da bi bilo njeno čim bolj uspešno strokovno in operativno orodje, ne pa začetek in konec naših narodnoobrambenih priprav, sposobnosti in udarne moči. Še naprej moramo razvijati in v duhu sodobnih spoznanj dopolnjevati našo narodnoobrambno doktrino. Mi ne govorimo o vojni. V tako pojmovanem vseljudskem odporu in obrambi, kot jo je potrebno tako pojmovati in utrjevati pri nas, nam zveni beseda vojna celo nekoliko preveč profesionalno, preveč ozko. Zato torej mislimo in se pripravljamo na vsenarodni in vseljudski odpor zoper agresorja, če bi se kdaj pojavil. Pod obrambo in odporom pojmujejo vse možne oblike v odvisnosti od položaja, odnosa sil in razmer, v katerih bi se morebiti znašli. Računati moramo tudi z najrazličnejšimi variantami. Ne smemo postati plen te ali one strateške nevarnosti oziroma pozicijske prednosti. Kot doslednemu borcu za izvenblokovsko urejanje odnosov med državami in narodi so v vojnopolitičnem pogledu naši zavezniki vsi tisti ljudje širom sveta, ki se bore za mir, za spoštovanje državne suverenosti in nacionalne neodvisnosti, proti vmešavanju v notranje zadeve drugih držav, proti vsakršni agresiji in dominaciji. Naši zavezniki so vsi tisti, ki žele mednarodne spore in nesporazume reševati na miroljubnem in enakopravnem način.»

»Krepiti zavest in spoznanje, da je ogromen del obrambnih priprav neposredno na ramah samoupravnih organov in da je le-on enakovreden partner vsemu sistemu, kar dela JA kot osnovno strokovno, materialno in operativno jedro naše obrambe. V tem smislu, je važno, krepiti zavest in delati tako, da

se bo čimbolj zmanjševala razlika med vojakom in civilistom, seveda ne tako, da bi civiliste spravili v kasarno ali pa vojake v demokracijo, ampak tako, da vsakdo na svoj način na svojem mestu da svoj prispevek k skupni obrambi, ki počiva na političnih, moralnih, fizičnih in umskih silah delovnega ljudstva.«

Pripravljamo dolgoročni nacionalni razvojni program

V letošnjem letu je slovenski izvršni svet dal pobudo za izdelavo programa dolgoročnega gospodarskega in družbenega razvoja Slovenije. Glede te pobude nismo prvi v državi. Tudi druge naše republike so se lotile svojih dolgoročnih načrtov, vendar bolj na osnovi razvoja posameznih gospodarskih panog (Hrvatska je na primer razvila močno petro-kemijo in organsko-kemično industrijo — INA in OKI, poleg tega ima velike ladjedelnice ter kmetijsko industrijske kombinata, Srbija ima utrjeno in razvejavano avtomobilsko industrijo, obenem z agrokombinati. Bosna ima velike železarnice itd.). Slovenski koncept pa je obsežnejši in zahtevnejši. Obenem, ko si želimo postaviti močno in stabilno gospodarstvo, prilagojeno našim posebnostim in možnostim. Želimo tudi organizirano in zavestno pristopiti k oblikovanju vsega slovenskega družbenega življenja na višji, popolnejši in skladnejši ravni. To je vsrkakor velikanska naloga, katere obsežnosti se v sedanjem trenutku komaj zavedamo. Bolj se zavedamo potrebe da se naloge lotimo. Ta zavest pa prihaja iz takihle dejstev:

1. Slovenci imamo med Jugoslovani najdaljšo delovno tradicijo. Ko je pred sto dvajsetimi leti pridruvala v naše kraje železnica, je v silovitem sunku razdrila tedanji družbeno-gospodarski sestav, v katerem so prevladovali kmetje, ki pa so se že ukvarjali s prevozništvom, oglaštvom, glažutarstvom, fužinarstvom ipd. Tedanja generacija se je navzela industrijske miselnosti in jo učinkovito predala naslednjim rodovom. Delovno tradicijo in industrijsko miselnost na je treba organizirano usmeriti v najdorosejša področja gospodarstva, ne pa, da se neurejeno razliva.

2. Slovenci živimo na močno izpostavljenem zemljepisnem, gospodarskem, političnem in jezikovnem položaju Evrope. Zemljepisna lega je enkratna. Na razpolago imamo ravnine, planine in morje. Gospodarsko gledano smo med zahodnimi in vzhodnimi gospodarskimi grupacijami, obenem pa na ozemlju, preko katerega poteka pomembne letalske, železniške in cestne tranzitne poti. Prav pri nas je tudi edino evropsko stičišče treh velikih jezikovnih kulturnih in političnih grupacij: slovanske, romanske in germanske, pri čemer sta seveda zadnji dve, po naravnem zakonu večjega in močnejšega, nasilnejši. Zaradi svoje lege in zaradi svoje majhnosti smo bili torej vedno izpostavljeni raznim političnim pritiskom ter težnjam po podrejanju našega ozemlja in našega življenja. Treba je torej, da izkoristimo prednost, ki nam jih daje naš zemljepisni položaj in da se znamo obenem tudi vsem negativnim posledicam, ki nam jih ta isti položaj povzroča, upreti.

Iz teh dveh najosnovnejših in najočitnejših grup dejstev izhaja vsa obsežnost

zastavljene naloge. Dodajmo še to, da smo člani jugoslovanske države in da je edina možnost za nas, da to tudi ostanemo, (kljub vsem domišljijam zagrehtih glav toč in onstran meje o nekakšni samostojni in neodvisni Sloveniji). Zraven dodajmo tudi, da je naša družba zgrajena na samoupravnem načelu, ki je za nas vse aksiom, pa imamo zgrajen tako rekoč celoten okvir, v katerega smo postavljeni in v katerem lahko uresničimo svoje interese.

Pojdimo zdaj od splošnega k podrobnejšemu obravnavanju postavljene zasnove našega družbeno-gospodarskega razvoja in se vprašajmo: kaj vse bi morali urediti in kako?! Predvsem nam mora biti jasno, da naša ekonomska politika ne bo smela biti zaprta vase, temveč spejmeljiva za vse pozitivne vplive, zlasti tehnične in gospodarske. Premajhni smo, da bi se lahko zapirali vase.

Določeno prednost za uvajanje pozitivnih vplivov v naše gospodarstvo, lahko rečemo, vsekakor imamo. Ta prednost je zlasti v ljudeh, za katere lahko trdimo, da so se v tisočletni borbi za svoj obstanek karakterno prevzgojili, se naučili sprejemati novitete, postali so iznajdljivi in prilagodljivi, osvojili so talent za učenje tujih jezikov, inp. To prednost bo potrebno izkoristiti v treh smereh. Predvsem bo nujno v bodoče šolati mlado generacijo po talentiranosti in po nagibih ter ne po materialnih možnostih kot doslej, ko je na primer, med študenti ljubljanske univerze več kot dve tretjini ljubljčanov. Misliti bo treba tudi na spremembo našega obveznega šolanja in — čeprav v podaljšani obliki — nuditi mladi generaciji tudi znanje iz temeljnih poklicnih usmeritev. Jasno je namreč, da sedanje osemletke vzgojijo le nekvalificirane ljudi, ki jih naše gospodarstvo vse manj potrebuje. Kot tretje, vendar pa enako važno, pa je, da moramo poskrbeti, da bo sleherni naš človek lahko našel sebi primerno zaposlitev v domovini. Premalo nas je, da bi lahko dopuščali, da odhaja naša najboljša, najvitalnejša delovna sila v tujino in ji daje na razpolago svoje roke in glave, naša družba pa je to delovno silo vzgojila in izšolala — obenem pa to tudi potrebuje. Na razpolago so mi le malce zastareli podatki, ki pa so kljub temu dovolj zgovornii: pred desetimi leti je na ekonomski fakulteti v Ljubljani veljal en izšolan študent družbo 6.000.000 S din. Kje pa so še stroški za osnovno in srednjo izobrazbo! Gotovo je, da so zdaj stroški še večji in da smo prerevni, da bi lahko s tako prakso nadaljevali. Poleg tega pa že od leta 1848 daje naš narod krvni davek svetu in je že okrog 400.000 Slovencev v tujini, to pa pomeni četrtno prebivalstva naše republike. Vsekakor preveč, da bi lahko na isti način nadaljevali.

Važno je tudi omeniti, da se slovenski narod vse bolj stara. Vse več je ljudi starih nad šestdeset let, vse več imamo upo-

kojencev in vse večja in daljša je doba ljudi, ki se šolajo. Lahko rečemo, da šola prej kot v petindvajsetih letih ne more izolirati človeka in da je spričo tega prav tako izredno važno, da znamo generacijo, ki prihaja, tudi prav usmeriti, saj se kasneje človeka le težko preusmerja v drug poklic.

Naslednje važno področje je vprašanje kapitala (denarnih sredstev za uresničitev našega družbeno-gospodarskega načrta). Preveč bogati že itak nismo, poleg tega pa je v našem samoupravnem sistemu investicijska politika prepuščena podjetjem kar vpliva na določeno razpuščenost in neorganiziranost gospodarskega in družbenega razvoja. Mnoge tovarne smo zgradili, ne da bi se kaj dosti spraševali, če so rentabilne tudi z družbenega vidika. In tako nastajajo nesoglasja med investicijskimi in drugimi cilji, pa četudi omenimo tako »nebištvene« elemente, kot je vprašanje varstva narave: čistoče zraka, vode, vprašanje hrupa, urejenosti transporta zaposlenih, rekreacije, optimalnega bivanja itd. Samo pomislimo, koliko samoupravnih institucij v našem decentraliziranem sistemu prepričuje druga glede nakazanih vprašanj, kdo da ima prav. In prepričevanje ter dogovarjanje sta v našem sistemu edini alternativi.

Sem spada tudi vprašanje gibanja kapitala, pod čemer razumemo možnost, da denarna sredstva iz gospodarskih točk, kjer je nižja stopnja dohodka, pretakajo na točke, kjer je dohodek višji. Takih primerov v naši ekonomiji ni, so pa nujni pogoj za uspešnejši in hitrejši razvoj. Prirodna težnja je sicer, da sleherni nosilec investicij investira spet pri sebi doma, kapital pa je vendarle družbeno last in so poizvajalci le njegovi upravljalci. Republiki bo potrebno tu prepustiti več pristojnosti, kajti prepuščanje pobude nižjim samoupravnim skupnostim ne bo pripeljalo do pravega uspeha, saj bo še vnaprej prišlo sile. Obstajati mora nek organ, na primer skupščina, kot preudaren usmerjevalec in usklajevalec.

Nadalje bo potrebno napraviti korenite premike v strukturi zaposlenih v posameznih sektorjih gospodarstva. Gospodarsko namreč delimo na tri sektorje: primarnega (poljedelstvo, gozdarstvo, ribolov), sekundarnega (industrija, gradbeništvo, proizvodna obrt) in terciarnega (trgovina, transport, storitvena obrt, turizem). Če je v Sloveniji razmeroma visoka stopnja zaposlenosti (368 ljudi na 1000 prebivalcev), Francija: 394/1000, Belgija 378/1000, Italija 360/1000; — prva je Danska s 448/1000), pa lahko ugotovljamo, da je struktura zaposlenih po sektorjih nezadovoljliva.

Primerjalna tabela:

	I. sektor	II. sektor	III. sektor
Avstrija	20,7	40,2	39,1
Francija	17,6	40,8	41,6
Belgija	6,0	45,2	48,7
Italija	24,2	40,7	34,4
Danska	16,6	41,9	41,5
Slovenija	21,4	50,1	28,5

(Vir: članek prof. Ceneta Matičiča: »Zaposlenost in nezaposlenost« v Gospodarskem vestniku).

Opazimo, da se v primarnem sektorju še držimo deležev, ki jih imajo enako malo bolj razvite države, da pa imamo odločno preveč zaposlenih v industriji, obenem premalo v terciarnih dejavnostih. Iz takih ugotovitev izhajajo določene naloge za naše gospodarstvo: Treba

stabilizirati odstotek ljudi, zaposlenih v kmetijstvu, jih obdržati na zemlji in jim omogočiti primerno izobrazbo za uspešnejše delo v tej panogi, kar jim bo omogočalo tudi višji standard.

Se leta 1945 smo imeli okrog 48 odstotkov ljudi, ki so živeli od kmetijstva in vsekakor je deagrarijacija ogromna socialna sprememba, ki je nismo obvladali in katere posledice danes že čutimo. Na hribovitih področjih gospodarska aktivnost že pojenjuje, ljudje se pečajo le še z gozdarstvom, kmetovanje opuščajo in se selijo v dolino v industrijo. Je mogoče ocena, da bodo naše gorske kmetije čez 15—20 let opustele in prepuščene vetrovom in neurjem, pretirana, če vemo, da je sedanja kmečka generacija stara povprečno preko 55 let, mladih kmečkih gospodarjev pa da je zelo malo? Vegetacijsko neustrezna gorska področja, ki jih v Sloveniji ne manjka, saj premoremo le 20 odstotkov ravne zemlje — torej gospodarsko propadajo. To je sedaj bridro dejstvo, če po drugi strani govorimo o Sloveniji kot evropski turistični posebnosti prve vrste, kajti očitno je, da se ljudje hitreje starajo, kot pa prihaja turistična dejavnost na hribovske kmetije, katere niso v nekem mestnem oskrbovalnem območju ali v tesni in enakopravni povezavi z družbenimi veleposestvi. Le te tri možnosti (ugoden položaj kmetije, kooperacija in turizem) so torej dane našemu kmetu kot rešitev in treba mu je nuditi vso pomoč, da jo doseže. Ze osnovnošolska izobrazba na podeželju mora biti prilagojena potrebam po naprednem kmetovanju in gospodarjenju. Družba pa mora ponuditi z načrtnim usmerjanjem in s potrebnimi ugodnostmi mladi kmečki generaciji privlačen in pritegujoč pogled v bodočnost.

V industriji bo potrebno urediti vprašanje nizke produktivnosti. To bo mogoče doseči edino s pospešeno modernizacijo in z uvajanjem sodobnih organizacijskih načel. Brez pridržkov lahko priznamo, da imajo v nekaterih, v tabeli omenjenih državah, višjo produktivnost kljub nižji udeležbi zaposlenih.

Slovensko gospodarstvo se je namreč zlasti po prvi svetovni vojni zelo hitro razvilo. Naše ozemlje se je znašlo v novih mejah, odprl se je nov trg proti jugu, ki je bil dober odjemalec in gospodarstvo se je moralo tako rekoč čez noč preusmeriti. Bili smo priča vdoru tujega kapitala, ki je imel pri nas na razpolago cenenno zemljo, delovno silo in energijo, prinašal pa je pitare in zastarele stroje. In nikdar več

potem ni bilo možnosti, da bi to staro opremo načrtno zamenjali in slovenska industrija je, brez šale, zelo podobna ropotarnici. Obenem pa se je tudi razvila na krajih, kjer so se že v prejšnjih časih pojavljali posamezni raztreseni obrati (glazute, fužine, mlini) in tako imamo zdaj v Sloveniji 230 industrijskih centrov, kar pomeni, da je tudi poselitev približno tako raztresena. To povzroča precejšnje vsakodnevno preseljevanje (migracije), ki se čeni na okoli 25 odstotkov vseh zaposlenih. Oblikoval se je tako imenovani polproletariat, ki kmetuje za domače potrebe in ki je omogočal dolgo vrsto let nizke plače v industriji, obenem pa relativno visoko akumulacijo. Take so nekatere posebnosti v naši industriji, skoro vse so negativne in vsekakor bo potrebno veliko naporov, da se to stanje uredi.

Nujno se bo tudi opredeliti ali bomo v konceptu dolgoročnega razvoja sprejeli varianto velikih industrijskih obratov, ali pa bomo ostali na dosedanjih malih, toda specializiranih podjetjih. Ena in druga varianta prinašata določene nevarnosti. Velika industrija je zelo občutljiva za svetovne gospodarske in politične dogodke, padce cen, zapore trgov ipd. Mala industrija pa je neodporna do pritiskov velikih proizvajalcev, ki si jo zlahka podrejšo.

Siroko pa bo potrebno izkoristiti možnosti, ki se nam ponujajo ob nizkem številu zaposlenih v terciarnih dejavnostih. Tu je pravzaprav ključ za reševanje brezposelnosti naših ljudi. Poleg podatkov v tabeli naj dodamo še, da imajo ZDA v terciarnih dejavnostih zaposlenih že nad 60 odstotkov ljudi. Pospešeno bo treba tudi pri nas izkoriščati posebnosti, kot so: lega na važnem križpotju v srcu Evrope, kar je pomembno za transport in skladiščenje, skoro neomejene naravne prilike za razvoj turizma, šibkost naše strukturne obrti ipd. Proizvodno delo bo v vse večji meri opravljalo stroji, medtem ko terciarna dejavnost ni tako dovzeta za mehansko delo in se bo še nadalje večina del opravljala ročno.

Ce se zamislimo nad nakazanimi vprašanji, ki še zdaj niso vsa, obenem pa že ta izzivajo vrste drugih, potem vidimo, da je naloga res obsežna. Koliko enotno usmerjenih naporov bo potrebno, da bomo v načrtovanih uspehi, koliko zrelosti in razgledanosti, koliko poguma in žrtvovanja! Vse to pa za en sam strnjen cilj: doseči splošen napredek, boljše in sigurnejše življenje nas in naših otrok.

Akcije za izdelavo programa so že v polni teku. Pri ekonomskem inštitutu v

Ljubljani že zbirajo sile za strokoven pristop pri oblikovanju programa, komunisti pa se tudi živahno pripravljajo na decembrski kongres ZKS, katerega glavna točka bo dokončna formulacija družbeno-političnih izhodišč za sestavo programa.

Plenum CZ ZKS, ki je bil zadnjega septembra, je dal že mnogo stvarnih pšbud, ki bodo dobro mišljenemu delu še kako potrebne. Kajti nekaj nam mora biti jasno: s praznim besedičenjem in političnimi frazami ne bomo nič dosegli. Če kdaj, potem je zdaj potrebno, da si ne delamo nobenih utvar, ne strokovnih, ne političnih, ne družbenih, sicer si utegnemo postaviti na videz zelo lepo in mogočno zgradbo, le bivati ne bo mogoče v njej.

Se to: ko si postavljamo svoj nacionalni dolgoročni družbeni in gospodarski načrt, se moramo zavedati tudi tega, da republiške in državne meje ne omejujejo vsega slovenskega naroda. Zaradi posebnega geografsko-političnega položaja so nas v preteklosti velike sile večkrat obravnavale le kot drobiž za poravnavo medsebojnih računov in deli našega narodnega telesa so še zdaj v Italiji, Avstriji, Madžarski, Tenziti moramo za tem, da se nam slovenska manjšina ohrani in razvija, pri tem pa nam mera biti jasna, da bo le gospodarsko močna in samostojna manjšina dovolj samozavestna, odporna in zavedna. Zato je naša velika obveznost, da poleg materialne krepitve matičnega naroda, krepimo tudi materialno osnovo svoje manjšine. To se da uresničiti s skupnimi vlaganji, z ustanavljanjem mešanih podjetij ter drugih še premalo izkoriščenih oblik sodelovanja, ki jih poraja maloobmejni promet. Razveseljivo je, da je ta pobuda iz nižjih organizacijskih grupacij komunistov našla svoje mesto tudi v plenumski razpravi in nuno je, da se jo široko podpre. Odrekание taki obveznosti bi pomenilo skrajno neodgovornost, brezbriznost in neopravičljivo lagodnost, ki jo nobeno apeliranje na spoštovanje mednarodnih pogodb ne more popraviti. Tudi ovire, ki jih postavljajo v tem pogledu različne politične opredelitve naše manjšine, nam ne bi smele biti prehude. Ko bodo prizadevanja naše generacije, ki se je spopriela s tako obsežno nalogo, postala zgodovina, bo prav ta zgodovina brez dvoma tudi izredno kritična, saj gre za obstanek in razvoj naroda, ki je med najmanjšimi v Evropi in ki se tudi zato ne more zavestno odreči svojemu okrnjevanju.

Dipl. oec.
Toni Laznik

Pred nami so zbori sindikalnih organizacij

Občni zbor članov sindikata mora postati mesto, kjer razgrnemo in ocenimo materialni položaj in bodočnost delovne organizacije. Ta občni zbor mora predstavljati samoupravni dogovor in mobilizacijo najširšega kroga članov — samoupravljavcev pri konkretnih prizadevanjih za izvajanje in uveljavljanje družbene in gospodarske reforme v delovni organizaciji. Zato je važno, da poleg teh vsebinskih opredelitev občnega zbora, temeljito pretraseimo tudi kadrovske sestavo novega sindikalnega vodstva. Ne gre za vsiljevanje kandidatov ali za omejevanje demokratičnosti pri predlaganju kandidatov, mora-

mo pa želiti ter tudi vplivati na to, da bi bili izvoljeni ljudje, ki bodo znali potiskati kolesje razvoja naprej.

Ena izmed aktualnih nalog je tudi izdelava programa dela, kajti programska aktivnost mora postati skupni dogovor za celotno organizacijo in s tem tudi obveznost in odgovornost za njegovo realizacijo. Prednosti dogovorjenih in skupnih programov pa niso samo v učinkovitosti organizacije, temveč dajejo na vseh ravneh tudi možnost kontrole njihovega izvajanja in možnost, da sproti ocenjujemo aktivnost, s tem pa tudi odgovornost.

Torej, če je aktivno delovanje mogoče zagotoviti samo s sposobnimi in razgledanimi kadri, naj ne bo predsednika, tajnika ali člana novo izvoljenega izvrš-

nega odbora, ki bi po občnem zboru izjavil, »ah, saj bo dve leti kmalu minilo,« ker tak predsednik ali tak član ne more ničesar doprinesti k uveljavljanju sindikalne organizacije v naši družbi.

Milan Deisinger

Tvoja banka je

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA
v Domžalah

SZDL razpravljala o „moravškem problemu“

Minilo bo nekaj tednov, kar je prijazno moravsko dolino in njene prebivalce razburil sklep Agrokombinata, da prevzame v svoje lastništvo še tistih dobrih 45 ha že arondirane zemlje, ki so jo obdelovali nekdanji lastniki — kmetje.

Izvršni odbor občinske konference SZDL je prisluhnil tej zahtevi Agrokombinata in upravičenim pritožbam prebivalcev moravske doline.

Na razširjeni seji, ki so se je poleg članov izvršnega odbora udeležili tudi predsednik SOB Domžale, oba poslanca RZ skupščine SRS in zastopniki kmetov iz Moravč, so razpravljali o zahtevi, ki jo poizkuša realizirati AE, ter o problemih, ki so se pojavili v zvezi z že pred leti izvedeno arondacijo.

Ker IO SZDL želi, da bi te in novo nastale probleme okoli arondacije v Moravčah reševali z dobršno mero družbeno-političnega posluha, je na predlog poslanca RZ skupščine SRS, Ceneta Matičiča sprejel naslednje ugotovitve in sklepe, ki jih našemu bralcu v celoti predstavljamo:

1. Kazno je trditi, da je bila arondacija v letu 1962 po vsej verjetnosti nesmotrno zastavljena in nedokončno izvedena.

2. Dejstvo, da je naselje Moravče zaradi te arondacije obkoljeno s širokim pasom arondirane zemlje in poleg tega še ograjeno z zaščitno mrežo, ki prihaja do samih hiš, po vsej verjetnosti ni v najoptimalnejšem skladu z modernimi in naprednimi intencijami demokracije in socializma, ter nasprotno svobodomiselnim in revolucionarnim težnjam, ki so jih prebivalci Moravč v obdobju NOB in »moravske republike« tako vztrajno in dosledno zasledovali.

3. Od skupne površine ca. 150 hektarjev arondiranih zemljišč, AE od vsega začetka ni koristil niti zahteval okoli 46 ha zemljišč, ki so še vedno v lasti SLP. Večina nekdanjih lastnikov teh zemljišč ni podpisala kupoprodajnih pogodb, niti prevzela nakazane odškodnine, ki je še sedaj deponirana pri občinskem sodišču v Domžalah.

4. Nekdanji lastniki teh 46 ha so nadaljevali obdelovanje teh zemljišč. Zaradi pravne neurejenosti, zmešnjave okoli lastništva in neizvršene arondacije, občinska uprava Domžale ni izdajala davčnih obvestil, niti predpisovala ustreznih zahtevkov. Razumljivo je, da jih kmetje zaradi tega tudi niso plačevali.

5. Tako neurejenega stanja pa AE kljub opozorilom krajevnih skupnosti Moravče, Turističnega društva Moravče, posebne komisije občinske skupščine Domžale in samega obrata AE v Moravčah ni uredil.

Ta opozorila so dokumentirana s številkami dopisov. Do sestanka med predstavniki SOB Domžale in AE je prišlo šele 26. 3. 1968. Iz poglavja VI tega zapisnika je moč razbrati, da bo AE, oz. njegov obrat v Moravčah napravil program izkoriščanja arondiranih zemljišč, ki jih AE ni prevzel in jih ne izkorišča ter ugotovil, katere površine je moč vrniti nekdanjim lastnikom. Tega programa AE do danes še ni predložil.

Medtem je večje število nekdanjih lastnikov za spornih 46 ha že vložilo prošnje z zahtevkom, da se jim odvzeta zemlja ponovno vrne.

6. Kljub temu, da je spornih 46 ha še vedno lastnina SLP in da je potemtakem vložiti zahtevek za prenos lastnine na SOB Domžale, je AE v oktobru 1968 — se pravi šest let po arondaciji, samovoljno in brez slehernega dogovora s SOB Domžale dostavil vsem kmetovalcem dopise, s katerimi jih obvešča, da preide omenjenih 46 ha v njegovo last in da ne bo povrnil nobenih odškodninskih zahtevkov za posevke, ki bi jih kmetje v tem letu na omenjenih zemljiščih pridelali.

7. Takšen način pridobivanja novih zemljišč je močno razburil ne samo prizadete kmete, pač pa tudi druge prebivalce moravske doline. S tem se je ponovno na popolnoma neodgovoren način ter brez kakršnegakoli posveta z oblastnimi in političnimi organi naše občine, ki so v končni konsekvenci v veliki meri odgovorni za ekonomski in družbeno-politični razvoj svoje komunne, odprla stara, še nezaceljena in tudi neurejena rana okoli arondacije iz leta 1962.

8. Iz dolgoročnega programa je razvidno, da namerava AE urediti in upeljati sodobno ter visoko produktivno vzrejo plemenske govedi. Načrt je vsakakor pravilen in koristen, saj predstavlja resen poizkus valorizacije določenih prednosti moravske doline.

Kljub nekdanjim lepim obetom, načrtom in možnostim, pa je na osnovi splošnega prepričanja tako političnih in oblastnih organizacij tega področja kot tudi samih kmetov te doline kazno, da poslovanje in delo moravske govedorejske postaje AE v vseh dosedanjih letih ni bilo niti uspešno, niti zadovoljivo niti vzorno, pač pa marsikdaj celo škodljivo.

Iz dopisa krajevne skupnosti Moravče, organizacije SZDL Moravče in turističnega društva z dne 3. 5. 1967 povzemamo, da obrat AE v Moravčah ni sposoben združevati kmete zaradi njihovega bodočega razvoja in da je prav zaradi tega mieliti na organizacijo takšne kmetijske organizacije, ki bi bila sposobna ta cilj tudi resnično realizirati.

Ni torej slučajnost, da AE med kmeti te doline ne uživa niti spoštovanja niti ugleda. Od tod izvirajo tudi tendenciozne in neupravičene želje in zahteve, da je treba vrniti tudi preostalih 100 ha arondirane in eksploatirane zemlje.

9. Upoštevanje vse elemente, ki jih tu navajamo, pozitivni in perspektivni načrti AE o načrti vzreji goveda, zahteve AE po 45 ha zemlje, na kateri nameravajo v roku dveh let doseči letno proizvodnjo 300 ton sena ter predvsem nujnost obstoja takšne kmetijske organizacije, ki bo uspevala združevati kmete in dvigati proizvodnjo in njeno rentabilnost, se zavzemamo do problema novega prevzema zemljišč s strani AE, za naslednja stališča:

1. Organizacija masovne vzreje plemenskega goveda v moravški dolini je pameten in napreden poizkus valorizacije danih prednosti te doline.

2. Ker je AE kot celota primerna in izkušena ustanova, ki to organizacijo lahko izpelje in uresniči, kljub izraženim dvomom o uместnosti arondacije 100 ha, ne vidimo vzrokov, ki bi narekovali, da omenjenih 100 ha vrnemo nekdanjim lastnikom.

3. AE, ki je omenjeno zemljo prevzel po izredno nizki ceni v svoji last, naj ob politični in organizacijski pomoči SZDL in SOB Domžale v najkrajšem času — do konca leta 1968 — reši vse, iz razlastitve teh 100 ha nastale, a še nezadovoljivo rešene probleme socialnega varstva in

ekonomskega obstoja bivših lastnikov.

4. Ne vidimo razlogov, da bi ugodili zahtevi AE po dodatnih zemljiščih v skupni izmeri 46 ha. To zemljo je treba vrniti nekdanjim lastnikom.

5. AE sklene z lastniki teh 46 ha in drugimi privatnimi kmeti kooperacijske pogodbe o letni proizvodnji 300 ton sena.

AE se nadalje zaveže, da odkupi vsakoletno in po veljavnih tržnih cenah 300 ton sena.

Ta proizvodni načrt je treba doseči ob intenzivni pomoči in nasvetih AE v roku dveh let.

6. AE naj ponudi take oblike naprednega sodelovanja, da bodo postopni elementi soupravljanjem in soodgovornosti v poslovanju AE Moravče omogočeni in dostopni tudi kooperantom.

7. Mnenja smo, da prevzem 46 ha zemlje v AE z igro ustrezne zamenjave zemljišč ni zadovoljiv zaradi:

dejstva, da s tem obkolitev Moravč popolnoma izpeljemo,

dejstva, da s tem ponovno ločujemo neposredno proizvajalce — kmete od AE kot trenutno edine oblike višjega združevanja istih,

dejstva, da s tem AE v njegovih zaprtih in nedostopnih stališčih do problemov moravskih kmetov in Moravč kot centra le utrjujemo,

dejstva, da s tem sodanji problem sodelovanja in kooperacijskih odnosov le prenašamo in prelagamo na kasnejše obdobje.

8. Gospodarski napredek in sodebni kmetijski razvoj Moravč si moremo predstavljati le v tesnem sodelovanju močne, moderne in napredne kmetijske organizacije z avtohtonimi prebivalci — kmeti. Iluzorna je misel, da je v sodobnem svetu moč napredovati z ločeno in drobno — lastniško miselnostjo.

Treba je podvze i vse sile, da med AE in privatnimi kmeti ne bo razprtij, pač pa enotna nselnost in enotna želja, kako dvigniti, modernizirati in pospešiti kmetijski razvoj doline, s tem pa tudi individualni standard slehernega sodelavca.

Občinska skupščina je na svoji zadnji seji razpravljala o stališčih, ki jih tu objavljamo, kakor tudi o odgovoru, ki ga je na sami seji posredoval AE.

Po burni in vroči razpravi, v kateri je bilo slišati veliko tehtnih pripomb na račun AE, je bilo sklenjeno, da bodo o bbeh aktih razpravljale in sklepe pale ustrezne komisije občinske skupščine in predložile svoje predloge naslednjemu zasedanju SOB Domžale.

O nadaljnjem poteku in sklepih bomo naše bralce obvestili v naslednji številki našega lista.

C. M.

In kakšno je stališče Agrokombinata?

glede arondiranih zemljišč v Moravčah, podano na zadnji seji SOB Domžale.

Zastopnik AE je prebral na seji naslednjo izjavo: Skupščini občine Domžale, ki bo obravnavala vprašanje bodoče uporabe arondiranih zemljišč v Moravčah, želimo sporočiti:

1. Arondacijo teh zemljišč so izvedli organi SO v korist tedanji KZ Lukovica, zato AE ne more biti v ničemer odgovoren za pravilno ali nepravilno izvedbo arondacije. AE lahko le s svoje strani ugotovi, da je bil ta kompleks v popolnosti arondiran in ta arondacija pravno do kraja izpeljana tako, kot le v redkih kompleksih v Sloveniji.

2. Ker je bila KZ Lukovica likvidirana in je bil AE s strani SO naprošen, naj prevzame to dejavnost in osnovna sredstva vključna z zemljišči in objekti, smo ta zemljišča in objekte prevzeli in prevzeli tudi vse obveznosti, ki so bremenile ta zemljišča in objekte. Tako je AE izplačal vse še neplačane odškodnine za arondirana zemljišča in prevzel tudi vse kredite za ta osnovna sredstva s 1. majem 1964.

3. AE je moral po prevzemu teh zemljišč skupno z obstoječo proizvodnjo le-to spremeniti in jo vključiti v svoj proizvodni načrt.

Na osnovi priključenih objektov in zemljišč v Moravčah je AE od KZ Logatec pridobil tudi podobno delovišče ter še na dveh manjših deloviščih, ki sta bili že od tedaj v sklopu AE. pričel izvajati novo proizvodno dejavnost, to je proizvodnjo telet mesnatih pasem goveda na paši. V ta namen smo kupili večje število plemenske charolais (šarole) živine, to je moderne kvalitete mesnate pasme iz Francije. Poleg proizvodnje telet za pitanje so tu končni proizvod tudi plemenske živali, to je biki in telice. V tako široko organizirano proizvodnjo, skupaj z deloviščem v Moravčah, komaj omogoča, da se z razpoložljivimi visoko kvalitetnimi živalmi lahko pojavljamo na mednarodnem tržišču, ki zahteva vedno le večje količine živali. Kolikor bi bili prisiljeni zaradi pomanjkanja zemljišč zmanjšati proizvodnjo, bi bila ogrožena gospodarnost te vrste proizvodnje.

4. AE je ob priključitvi KZ Lukovica fizično prevzel tista zemljišča, ki jih je doslej fizično posedovala KZ. V trenutku priključitve AE ni prevzel še preostalih 45 ha arondiranih zemljišč, ker je bilo treba proizvodnjo na njih šele pripraviti. AE je leta 1964 za omenjenih preostalih 45 ha arondiranih

zemljišč sklenil zakupne pogodbe za dobo 5 let z bivšimi lastniki te zemlje. Nekateri bivši lastniki pogodb niso marali podpisati, drugi pa so jih podpisali.

Zdaj po preteku 5 let je AE pisмено sporočil vsem, ki so imeli z njimi sklenjene omenjene zakupne pogodbe, da bo od 1. 1. 1969 dalje sam začel uporabljati ta zemljišča in naj ne sejejo ozimnih ali večletnih kultur letošnje jesen. Analogna obvestila so bila poslana tudi tistim bivšim lastnikom, ki zakupnih pogodb niso podpisali in so zemljišča 5 let uživali brez pravne podlage.

AE je ta obvestila razposlal v septembru 1968, da bi lahko pravočasno opozoril prizadete, da zakupne pogodbe potujejo. AE smatra, da je ravnal v skladu z interesi narodnega gospodarstva, ki je v dobi 5 let, od 1964 de zdaj usvaril pogoje, da je zmožen prevzeti preostalih 45 ha arondiranih zemljišč in na njih izvesti smotrno proizvodnjo.

5. AE zavrača očitke, da je neupravičeno ali nepooblaščen razposlal opisana obvestila svojim zakupnikom brez posvetovanja z drugimi družbenimi dejavniki. AE je že spomladi 1968 ob dveh prilikah obvestil SOB in politične ter krajevne organizacije, da bo prevzel ta zemljišča in ker gre tu za razpolaganje s pravnimi razmerji AE, ni ustrezno, da bi iskal še posebnega pooblastila za to svoje razpolaganje.

Na vseh arondiranih zemljiščih v Moravčah je bila v zemljiški knjigi vpisana pravica uporabe v korist KZ Lukovica. SO je brez posvetovanja z AE izdala akt, s katerim je bila ta pravica izbrisana, in o tem aktu sploh ni uradno obvestila AE. Ker pa SO ni nikdar oporekala bodoče dodelitve pravice uporabe na teh zemljiščih našemu podjetju, nismo sprožili pravnega spora glede omenjenega akta SO, ampak smo 23. 9. 1968 izročili SO pisмено zahtevo za dodelitev pravice uporabe na zemljiščih, ki jih v Moravčah že posedujemo ali jih nameravamo začeti uporabljati po 1. 1. 1969.

Očitek, da je AE nepooblaščen razburil občane, prezre vsa ta dejstva, izhaja pa tudi očitek s stališča, kot da zakonito in pravnomočno izvedenih arondacij AE in SOB ter občani ne bi smeli priznavati.

6. Pomislek, da je arondacija ustvarila ograjen obroč okrog svobodoljubne vasi Moravče, po našem mnenju ni napreden. Če je okrog vasi Moravče razvijala družbena proizvodnja kmetij-

stva, to ne more žaliti borbenih tradicij vasi Moravče iz časa NOB. Mislimo, da je bodočnost glavne kmetijske proizvodnje in dvig standarda le v strnjениh večjih kompleksih, kakor povsod v razvitih predeh sveta.

7. Ne strinjamo se s predlogom, naj AE obdrži 100 ha, ki jih že poseduje, a 45 ha tega kompleksa naj se vrne bivšim lastnikom.

Proizvodni program AE je, kot že povedano, naravnán na vse arondirane površine v Moravčah. Mislimo, da bi bilo tudi iz drugih razlogov nepravilno, da bi manjšina, izbrana po edinem povsem naključnem kriteriju lege zemljišč, dobila zemljo vrnjeno, a večina prizadetih naj bi se morala pokoravati izvršeni arondaciji. To bi ustvarilo v Moravčah vsekakor nevzdržno nezadovoljstvo kmetov. Če bi se vračalo, bi se moralo vračati po drugih kriterijih, ki bi bili za vse enaki.

Vendar želimo opozoriti, da je ideja o vračanju arondiranega kompleksa brez vsake podlage v naših zakonih, dokler kmetijska organizacija želi na teh površinah izvajati družbeno proizvodnjo.

8. Zamisel, da naj bi manjka-joče količine sena AE pridobil od individualnih kmetov na podlagi kooperacijskih pogodb, je žal neizvedljiva. AE vsekakor želi kooperirati z individualnimi kmeti, vendar ne more od njih kupiti tega, česar oni v razdrobljeni proizvodnji ne morejo ustvariti. Izkušnje kooperacije žal kažejo, da takega programa s kooperanti ni mogoče izvesti. Tudi če bi kmetje podpisali pogodbe, bi jih ne mogli opraviti.

9. AE je pripravljen ob tej priliki prispevati svoj možni delež, da bi se naknadno rešili socialni problemi, ki so nastali z arondacijo. Narediti bi bilo treba analizo rondonancev in ugotoviti, kateri od njih so po poklicu samo kmetje, ki žive od zemlje, koliko zemljišč so izgubili z arondacijo, koliko jim jih je ostalo, kakšne so njihove družinske in delovne razmere itd. V ta namen bi se tem dodelila v last vsa družbena zemljišča, ležeča izven kompleksa in tudi po potrebi nekaj zemljišč iz samega kompleksa, zlasti obronbi deli. Tako bi bili obravnavani vsi problemi gospodarskega obstoja vseh prizadetih občanov v Moravčah.

10. Če SOB ne bo dodelila vseh zaprosenih zemljišč našemu podjetju ob upoštevanju našega deleža, opisanega pod prejšnjo točko, bomo prisiljeni, da se odločimo za prenehanje celotne proizvodne dejavnosti v Moravčah in odstopiti skupščini občine vse objekte, vložena sredstva in vso našo škodo. Predpostavljamo, da bi ta naša terjatev znašala okrog 80 milijonov S din.

11. Glede na priporočilo naj AE ponudi tak oblike sodelovanja, ki bodo dostopne tudi kooperantom, izjavljamo, da se AE tega dobro zaveda in se je zato vedno tudi prizadeval, da čimbolj razširi kooperacijsko proizvodnjo in to ves čas, odkar je prevzel vse dejavnosti bivše KZ. AE že sedaj nudi najrazličnejše možnosti proizvodnega sodelovanja s kmeti, ki je zasnovano na ekonomsko-enskopravni osnovi. Oblike sodelovanja so vsestranske in smo organizirali dosedaj tele vrste proizvodnje:

- a) proizvodnjo mleka,
- b) proizvodnjo telet za pitanje s križanjem pingavskega goveda s charolais biki,
- c) pitanje goveje živine z izplačevanjem avansev v dobi pitanja,
- d) pitanje prašičev, s tem da vlaga kombinat svoje pujske in vso potrebno krmo,
- e) pitanje piščancev, s tem, da AE vlaga živali, krmo in opremo,
- f) pitanje telet do teže 200 kg, s tem, da vlaga AE svoja teleta in vsa močna krmila,
- g) pogodbena proizvodnja krompirja po vnaprejšnji zagotavljeni prodajni ceni.

Poleg tega pa oskrbujemo vse kmete z reprodukcijskim materialom in kmetijsko mehanizacijo, odkupujemo vse viške kmetijskih pridelkov, vključno živino. Kmetje lahko dobijo pri nas vso strokovno pomoč, v zimskem času pa organiziramo strokovno izobraževanje zainteresiranih.

S tem je podana vsem zainteresiranim kmetom široka možnost, da smotrno povečajo svojo proizvodnjo in s tem dosežejo povečanje dohodka.

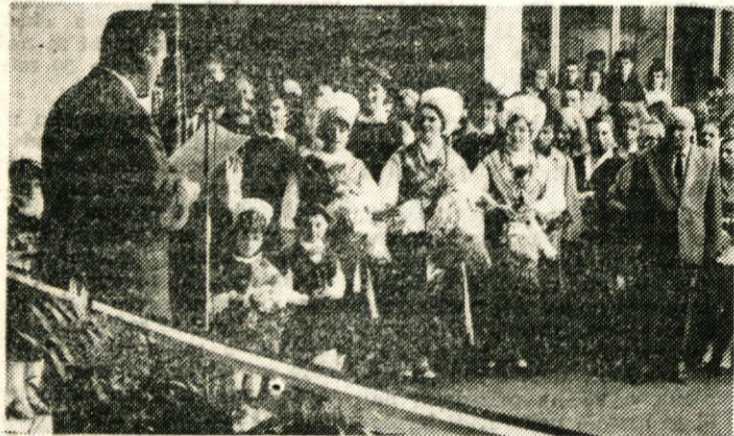
Zal pa moramo ugotoviti, da se vseh naštetih možnosti poslužuje le malo število kmetov na področju Moravske doline in domžalske občine kot celote. To pa ima za posledico, da mora AE iskati kooperante izven območja delovanja in pri tem ugotavljamo, da se tako sodelovanje uspešno razvija.

Generalni direktor:
Zmage Hrušvar, dipl. ing. agr.

O vprašanju arondiranih zemljišč v Moravčah je razpravljala tudi skupščina občine Domžale na svoji zadnji seji, ki je bila dne 26. septembra t.l. Izvleček iz zapisnika te seje preberite na 9. strani našega lista. O nadaljnjem poteku razprav bomo še poročali, pripravljani pa smo objaviti tudi mnenja občanov s tega področja, kolikor bodo ta prispevala k vsestranski osvetlitvi problema

Napredkova veleblagovnica odprla

Trgovsko podjetje Napredk je pred mesecem v prisotnosti najvišjih predstavnikov občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij odprlo v središču mesta Domžale novo, opremljeno po načelih najmodernejše prodajne in skladiščne tehnike, saj ima v vseh prostorih avtomatične klimatske naprave, ozvočenje, avtomatične

Otvoritev nove veleblagovnice je bila nad vse slovesna. Zgodovino prizadevanj za zgraditev te moderne veleblagovnice, ki spada med najmodernejše v državi, je veliki množici občanov in številnim povabljenim podal predsednik delavskega sveta podjetja, tovariš Bolka

dišč? Domžal novo moderno akustične požarnovarnostne naprave, avtomatiko za preklapljanje na zasilno razsvetljavo Poleg tega ima še celo vrsto

Potem, ko je predsednik občinske skupščine, tovariš Jože Pogačnik simbolično prerezal trak, je povabil navzoče, naj si notranjost in urejenost nove velike samopostrežne trgovine ogledajo. Prvič so se za obiskovalce in kupee odprla vrata nove velike pridobitve in v nekaj minutah je bila ogromna trgovska hiša do zadnjega kotička napolnjena z radovedneži in kupci. Posebnost tega prvega dne je bila tudi ta, da je prvi kupee v vsakem oddelku prejel lepo in dragoceno darilo v spomin na ta dan

z nadse primerne in funkcionalno notranje ureditvijo. Trgovsko podjetje Napredk si je s tem objektom povečalo površino poslovnih prostorov kar za 8809 m², kar ustreja — glede na vse dosedanje poslovne površine — povečanje za 113 %.

Projekt za veleblagovnico, ki je stala 790 milijonov starih dinarjev in ima tri prodajne etaze, restavracije in teraso, je izdelal ing. arh. Dušan Klembas, vsa gradbena dela pa je opravilo gradbeno podjetje Litija.

zanimivih, a potrebnih naprav, ki so v moderni prodajni hiši neobhodne. Omeniti velja avtomatična vrata, ki se kupeu sama odpro.

Veleblagovnica je bila v dimenzijah drugega družbenega razvoja v Domžalah nujno potrebna. Da se je zamisel posrečila (zrasla je sredi največjih investicijskih štedenj v letu 1965), gre poštenemu kolektivnemu Napredku vse priznanje.

M. B.

Zakaj tako?

Nedavno tega sem bil navzoč na sestanku krajevne skupnosti v Zlatem polju. Kaj in kako je ta sestanek potekal, bi rad napisal, ker bi utegnilo koga zanimati in pa rad bi, da bi končno ljudje spoznali, kakšni naj bodo medsebojni odnosi.

Sestanku so prisostvovali: predsednik krajevne skupnosti tov. Grošelj, tov. Primožič iz Domžal, vsi odborniki in člani komisije. Po uvodnem govoru in pozdravih so takoj prešli na dnevni red, tj. na izvolitev novih odbornikov, ker je nekaterim mandatna doba že minila. Vse je v redu potekalo, dokler niso pričeli govoriti o ureditvi ceste Brdo—Zlato polje, oziroma o izboljšanju preglednosti na njej, kar pomeni razširitev ovinkov in podobno. Občina Domžale je predlagala, naj to cesto uredijo vaščani vseh Zlatopoljskih vasi z udarniškim delom. To je bil povod, da je ljudem zavrela kri in da je vseh strani je bilo slišati dovolj pikrih besed glede tega. Torej, ako hočejo kmetje oziroma prebivalci in uporabniki te ceste imeti boljše in varnejšo vožnjo, naj si sami pomagajo, delajo in izboljšujejo. Tako so si zamislili »vođeči« z občine Domžale, niso pa se vprašali, koliko so oni naredili prostovoljnih delovnih ur, da se lahko sedaj vo-

zijo in hodijo po lepo urejeni in asfaltirani cesti v Domžalah. Take in podobne je bilo slišati z vseh strani. Vrhunec jeze pa je povzročila debata o davkih in plačevanju socialnega zavarovanja oziroma zdravstva. Pikre besede so letele na tov. Primožiča in občino Domžale. Postalo je kot v panju in pomirilo se je šele potem, ko je tov. Primožič ves razburjen pianil pokonci, treščil s stolom ob tla in dejal, da so ljudje kot živina. Ljudje so bili razjarjeni, tov. Primožič pa je sedel v avto in se odpeljal. Še dolgo pa so se kmetje jezili glede takih in podobnih problemov.

Kot sem videl in spoznal na tej seji, to niso sestanki v pravej pomenu besede, temveč le navadni kmečki shodi, kjer imajo kmetje priložnost, da izlijejo svoj žolč in jezo na občinske delavce in da se prepirajo tudi sami med seboj. Glede tov. Primožiča pa: v bodoče naj pridejo na sestanek tisti, ki bodo zmožni kmetom objasniti situacijo, ki ne bodo s stolom treskali, temveč bodo pripravljeni pomagati in stvari pojasniti. Dokler pa se bomo obkladali z nesposodbnimi imeni in si grozili s stoli, bomo pa še daleč od prave humanosti do sočloveka.

Mirko Klopčič

Odgovor

Na povabilo predsednika krajevne skupnosti Zlato polje Vinka Grošlja, sem se v nedeljo 25. avgusta udeležil zboru občanov v Zlatem polju.

Sodeloval naj bi v razpravi o organizaciji prevoza šolskih otrok na centralno šolo na Brdo. Za ta prevoz sem si že dolgo prizadeval.

Najprej so navzoči volili nove člane sveta krajevne skupnosti. Že pri tem so se pol ure pripravili med seboj; zlasti so si nekateri člani dotedanjega sveta očitali odločitve, ki so bile sprejete glede vzdrževanja cest in socialnih podpor.

Pri drugi točki naj bi obravnavali rekonstrukcijo ceste v Rekah in vzdrževanje drugih cest. Po začetni razpravi, v kateri so padali očitki na občino in asfaltiranje ulic, sem pojasnil, da nisem dovolj seznanjen z zbiranjem sredstev za ceste in njihovim razdeljevanjem in da bi morali povabiti cestnega inšpektorja ali pristojnega načelnika. Ob tem so začeli obravnavati davke in druge kmečke »nadloge« ter se »spravili« na občinsko skupščino. Skušal sem ob nekaterih trditvah objasniti dejansko stanje, možnosti in pooblastila, ki jih ima občinska skupščina pri urejanju nekaterih zadev ter način predpisova-

nja in pobiranja prispevkov za zdravstveno zavarovanje kmetov.

Ne morem pristati na to, da bi moral kot delavec občinske uprave trpeti, da bodo eno uro in več padali name neutemeljeni očitki, psovke in netočne trditve, ne da bi se v vsesplošnem vpitju kakorkoli lahko zagovarjal ali karkoli pojasnil. Lahko samo rečem, da tak način ravnanja ne privede do pravega sodelovanja med službami, ki delajo za občane in samimi občani.

Treba je razlikovati, kaj so naloge upravnih organov občinske skupščine ter kdo in kje sprejema predpise o zdravstvenem zavarovanju, davkih in drugih prispevkih. Tako v skupščini komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov kot v občinski skupščini in drugih organih sodelujejo predstavniki, ki so jih občani sami izvolili in je treba te poklicati na odgovornost, če delajo nepravilno. Pričakujem, da bodo za bodoče zbornice občanov sklicatelj dajali na dnevni red vprašanja, ki ljudi najbolj težijo. Na sestanke pa je treba poklicati ljudi, ki za ta vprašanja odgovorjajo. Če hočemo, da bodo zbori občanov dobili svoj smisel (Nadaljevanje na str. 11)

stva za proračun bi bilo torej medtem ko se bo vprašanje mogoče dobiti na najlažji način — zgolj z zavestjo občanov, da se odločijo za nakup na domačem območju. Povečani dohodek pa bi se lahko namenil za prepotrebno ureditev cest in drugih komunalnih zadev in hitrejši razvoj ostalih družbenih dejavnosti, med drugim tudi za nadaljnjo izgradnjo šolske mreže. Neodložljiva je na tem področju izgradnja nove šole v Domžalah, ki je še edino neizvršena naloga iz programa prve faze razvoja šolske mreže v občini. Iz proračuna občine do l. 1973 v te namene ne bo mogoče pričakovati bistvenega prispevka, ker ga do tedaj še močno obremenjujejo anuitete za že zgrajene šole in obveznost občine do izgradnje ljubljanske bolnišnice.

Sklep razpisa referendumov na samoprispevek za šolstvo

Zato bo potrebno pritegniti k sodelovanju tudi občane, ki naj se na referendumu pri volitvah spomladi prihodnjega leta odločijo, ali so za investicijo za vzgojo in izobraževanje mladega rodu, ali za dviganje zgolj trenutnega standarda svojih otrok. Odbornik Jakob ČERNE je prepričan, da bo izid referendumov prinesel odločitev, ki bo imela za posledico povečane možnosti za izobraževanje mladega rodu, ki bo vplivala tudi na razvoj našega gospodarstva in drugih področij. Tudi poslanec dr. Miro STIPLOVSEK meni, da je samoprispevek edina možnost, da bo občina lahko računala tudi na posojilo s strani republike. Ing. Avgust OREHEK je posredoval skupščini enotno mnenje sveta za finance, da podpre razpis referendumov, odbornica Vida DIMC pa je predlagala, da se z akcijo za referendum na terenu takoj prične. Tudi odbornik Ivan CERAR se je strinjal s predlogom za referendum kakor tudi s samoprispevkom, menil je le, naj bo akcija za samoprispevek podprta tudi z načrtom za podvoz pod zvezno cesto, ki bi otrokom z Vira in Količevega zagotovil varen prehod preko zvezne ceste v šolo Domžale. Odbornik Zlato REPNIK se je zavzemal za to, da bi se del samoprispevka namenil tudi za potrebe krajevnih skupnosti in ponovno spomnil na nedograjen združni dom na Homecu, ki naj se po možnosti vključi v program razvoja šolske mreže za stanovanjstva učiteljev ali podobno. Tudi izvršni odbor občinske konferenec SZDL je enoglasno

podprl predlog za izvedbo referendumov in ker so zanj potrebne določene priprave, se tudi Francu GABROVŠKU zdi najprimernejši čas za referendum za samoprispevek ob priliki volitev. Končno je skupščina zadovolžila svet za izobraževanje, naj pripravi program druge faze izgradnje šolske mreže, poskrbi za izdelavo idejnih načrtov ter za organizacijo propagandne akcije s sodelovanjem ostalih skupščinskih organov in družbeno političnih organizacij, da bo s solidnimi pripravami zagotovljen tudi pozitiven izid tega glasovanja.

Reorganizacija davčne službe

Tajnik SOB je nato seznanil odbornike z novo organizacijo davčne službe, ki naj bi bila enotna v okviru republike, in to z namenom, da se zagotovi večja učinkovitost. To pa je mogoče pričakovati le, če bo dejansko prišlo tudi do vsebinske in ne le formalne spremembe.

Na predlog sveta za gospodarstvo je skupščina nato odobrila povišanje cen za jedilo olje, ker so se povečale cene surovinam. Kljub odobrenemu povišanju pa so cene za olje v tuk. občini še vedno nižje kot v ljubljanskih in sosednjih občinah.

Vozne olajšave za dijake in študente

Svet za izobraževanje je pripravil spremembo odloka o voznih olajšavah za dijake in študente, ki se bodo odslej priznavale le od cene za mesečno vozovnico, če bo treba odšteti zanj več kot 5.500 S din in če bodo izpolnjeni tudi ostali pogoji, ki jih predvideva dopolnjeni odlok.

Isti svet je pripravil tudi predlog za bodoče gospodarjenje s šolskimi poslopi, ki ne služijo več svojemu namenu. Svet za finance je v isti zadevi pripravil nekoliko drugačen predlog. Odbornica Majda LIPOVSEK je opozorila na problematiko v zvezi s stanovanji za učiteljstvo na šoli v Radomljah. Ta naj bi se reševala predvsem s prostori v stari šolski stavbi, vendar zaradi nerazčiščenih odnosov glede pristojnosti za gospodarjenje s to zgradbo ostajajo stanovanjski problemi šole Radomlje še vedno odprti. V razpravi o tem je sodeloval podpredsednik SOB in odbornik Ivan VAVPETIČ, medtem ko so o ostalih vprašanih razpravljali še odbornik Milan JENČIČ, ki je podvomil, da bi stanovanjsko podjetje Domžale bilo v stanju skrbeti še za nove stanovanjske zgradbe v družbeni lastnini, in naj se zato prenesejo na krajevno skupnost. S tem se je strinjal tudi odbornik Ivan CERAR, glede šole na Trojici, za katero je svet za izobraževanje že tudi

pripravil predlog v tem smislu. Skupščina je nato soglasno sklenila, da se šolsko poslojje na Trojici prenese na KS Krtina s tem, da gospodari z njo stanovanjsko podjetje Domžale; »salon« v Moravčah naj se proda in denar porabi za asfaltiranje dvorišča šole v Moravčah, stara šola v Radomljah in Moravčah pa naj se prodata in denar nameni za program razvoja šolske mreže in za priprave za izvedbo referendumov in za financiranje izgradnje šolske mreže.

Na predlog sveta za finance je nato skupščina sklenila, da se presežek sredstev za subvencioniranje stanarine v letošnjem letu vložijo v kreditni sklad pri KBH, in najame posojilo v višini treh milijonov SD, da se bodo lahko sprostila še sredstva ustreznega republiškega sklada za nujno rešitev stanovanjskih problemov kmetov-borcev NOV.

Nato je skupščina izdala poročilo Čevljarski delavnici v Lukovici, ki bo pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje v Ljubljani najela posojilo za razširitev svoje dejavnosti oziroma za industrijske proizvode otroške obutve. S tem bodo zagotovljena tudi nova delovna mesta za okoli 20 do 30 delavcev.

Problem arondirane zemlje na Moravškem

V nadaljevanju se je prišlo do precej ostre razprave okoli še nezaključenega arondacijskega postopka v Moravčah. Doslej je bilo namreč okoli 46 ha arondirane zemlje še v uživanju bivših lastnikov, sedaj pa jih namerava AE dokončno prevzeti in obdelovati. V zvezi s tem so prejeli odborniki pismene zaključke in stališča izvršnega odbora občinske konferenec SZDL, ki so vsebovali med drugimi tudi predloge in ugotovitve poslanca Ceneta MATIČIČA. Zastopnik AE je prečital pismeno informacijo, ki jo je ta organizacija pripravila v zvezi z omenjeno problematiko. Iz razprave odbornika Albina PENIČA in tudi vseh nadaljnjih diskutantov je izzvenela osnovna misel, da socializacija vasi ne bi smela ustvarjati revežev in se tudi ne more izvajati brez sodelovanja in vključevanja prizadetih kmetov. V razpravi so to ugotovitve potrdili Anton MAV, Stane TESTEN, Nande MAJDIČ, ki je zastopal stališče krajevnih organizacij in KS Moravče, ki soglašajo z zaključki izvršnega odbora občinske konferenec SZDL, medtem ko je Milan JENČIČ opozoril tudi na bolj smotrno gospodarjenje na zemlji AE, da je ne bi dajali v najem zasebnikom ali jim prepustili pridelke oziroma košnjo. Tudi Zlato REPNIK je menil, da je gospodarjenje AE pogosto predmet kritike občanov, medtem ko je predsednik SOB opozoril tudi na uspehe, ki jih je dosegel AE v svojem dosedanjem gospodarjenju. Slavko MATI-

ČIČ je kritiziral majhno pripravljenost zasebnih kmetov za naprednejše in sodobnejše gospodarjenje, za kooperacijo, ki jo nudijo obrati AE, zaradi česar ne zadovoljujejo niti lastnih potreb.

Ker niti svet za finance niti občinska skupščina nista mogla zavzeti dokončnega stališča glede predloga AE o prevzemu nadaljnjih 46 ha arondirane zemlje, je bil sprejet sklep, naj AE med drugim pripravi program proizvodnje na tej zemlji in tudi sicer pripravi poročilo o gospodarjenju; odbor za kmetijstvo pa bo s sodelovanjem sveta za finance, sveta za socialno varstvo, KS Moravče in družbeno-političnih organizacij preučil zadevo in pripravil predlog za dokončno odločitev na prihodnji seji skupščine. (O tem pišemo tudi na drugem mestu.)

Razrešitve in imenovanja

Skupščina je nato potrdila statut novo ustanovljene krajevne skupnosti Homec—Nožice in pri »razrešitve in imenovanja« z dvema članoma razširila programski odbor za uporabo dvorane komunalnega centra Domžale, in sicer je imenovala Andreja ZAJCA za predsednika odbora in Alfonza PIRCA za njegovega namestnika. Nato je razrešila dosedanje člane komisije za razdeljevanje stanovanj, ker jim je potekla dveletna mandatna doba ter za naslednji dve leti imenovala za predsednika Jakoba ČERNETA, za člana pa Ludvika POVZA, Štefana PELCARJA, Lidijo PANJAN, dr. Petra CERARJA, Franca GOSTINČARJA in Romana MALIGOJA. V delavskem svetu stanovanjskega podjetja Domžale je potekel mandat dosedanjima članoma, ki ju imenuje občinska skupščina, zato sta bila razrešena dolžnosti in nato imenovana za člana ponovno Franc ZAJC in nanovo Ludvik POVZ. Tudi Francu PLIBERŠKU je bil podaljšan mandat v svetu KPC Jable ter Sandiju RIHTARJU v svetu osnovne šole Dob. Anton BELJC je bil na lastno željo razrešen članstva v svetu za komunalne zadeve SOB. Ob tej priliki mu je skupščina izrekla priznanje in zahvalo za njegovo dolgoletno in uspešno sodelovanje v organih skupščine. V omenjeni svet je bil nato imenovan Stane LUŽAR iz Mengša.

Skupščina je nato izdala še soglasje k imenovanju Rajka HAFNERJA za ravnatelja osnovne šole »Janko Kersnik« na Brdu ter k ponovnemu imenovanju Ignaca VODNIKA za ravnatelja Posebne osnovne šole Homec. Za tem je sprejela še sklep o soglasju k pripojitvi obratne ambulante »Induplati« Jarše k ZD Domžale, s čimer je zaključena formalna reorganizacija zdravstvene službe, kot jo zahteva ustrezen zakonski predpis. (Nadalj. na 10. str.)

Kako je z davčnimi zaostanki?

Davčna služba občine Domžale je v letošnjem letu začela z uvajanjem novih metod v izterjavi in pobiranju prispevkov in davkov občanov. Značilnost teh metod je v tem, da temeljijo na prepričevanju občanov o tem, kako in kdaj je treba plačati določene prispevke in davke. Razlika med prejšnjimi in sedanjimi metodami pa je tudi v tem, da so prejšnje temeljile na zakonski prisili, sedanje pa temeljijo na političnem prepričevanju o potrebnosti in o natančni informiranosti o tem, za kaj se prispevki in davki v občini trošijo. Nekateri rezultati take usmeritve so bili omenjeni že v prejšnji številki Poročevalca, zato jih tukaj ne bomo navajali.

V letošnjem letu so naši izterjevalci obiskali le malo kmetov — davčnih zavezancev. Kljub temu pa so tekoči kmetijski davki razmeroma dobro plačani, čeprav je še vedno velik zaostanek na teh davkih iz prejšnjih let. Razumljivo je, da se davčna disciplina ne na izboljšati čez noč oz. v nekaj mesecih in tudi denarja za vse zapadle davke oz. vse dolgove na davkih se ne da v nekaj mesecih zbrati, posebno tam, kjer se je davčni dolg nabiral nekaj let. Gre nam za to, da skrajšamo dobo zavlačevanja plačila prispevkov in davkov iz kmetijske dejavnosti in da vse tiste, ki teh davkov iz kakršnihkoli razlogov ne morejo plačati, vzamemo v postopek za prisilno izterjavo oz. za vknjižbo in izvršbo na premično in nepremično premoženje. Primerjali smo podatke o tem, kako v posameznih občinah v Sloveniji plačujejo

kmetijski zavezanci prispevke in davke.

Do marca letošnjega leta je bila občina Domžale po hitrosti teh plačil na 52. mestu v republiki. To pomeni, da je bilo 8 občin, v katerih so kmetje davke slabše plačevali kot v občini Domžale, vse druge občine pa so imele boljše izterjavo. V avgustu pa je občina Domžale že na 25. mestu v hitrosti plačil kmetijskih davkov, kar pomeni, da je le 24 občin še boljših v plačevanju teh prispevkov in davkov, 35 občin pa je takih, kjer kmetje te davke slabše plačujejo kot v Domžalah. Ta podatek ni niti 100% realen niti ga ne smemo jemati absolutno. Vedeti je namreč treba, da so nekatere izrazito kmetijske občine, kjer predstavlja prispevek iz kmetijske dejavnosti velik del proračuna občine, kjer so obremenitve kmetov znatno višje kot v občini Domžale in je treba brez primerjave z drugimi faktorji ta podatek vzeti z rezervo. Uporabljamo ga lahko samo kot osnovo za to, da se je davčna disciplina v občini Domžale začela popravljati. Sam podatek pa nas pri tem ne sme uspraviti. Za nadaljnje izboljšanje davčne discipline v občini bo potrebno napraviti nekatere kadrovske spremembe v davčni službi. Dosedanji ukrepi so bili predvsem organizacijskega značaja in jih je bilo možno izvajati brez sodelovanja strokovnih delavcev v davčni upravi. Zaradi razmeroma nizke strokovnosti pri teh delaveh pa nekaterih ukrepov ni bilo možno izpeljati do konca oz. nekatere naloge niso bile izpolnjene tako, kot je bilo naročeno.

A. Drmal

Organizacija davčne službe in nekatere nove naloge

Leto je po razpravah in problemih obdavčitve občanov in njihovega dohodka med najbolj razgibanimi v povojnem obdobju. Razprave o teh problemih so se razširile od obdavčevanja utajenega dohodka, oziroma premalo prijavljenega

(Nadaljevanje z 9. str.)

Na pismeni predlog odbornikov iz Moravč, naj se ustanovi sklad, na katerem bi se zbiral denar za rekonstrukcijo ceste Zelodnik—Moravče, bosta svet za finance in komisija za volitve in imenovanje pripravila predlog za ustanovitev sklada in imenovanje njegovega upravnega odbora. Skupščina je nekaj minut pred 15. uro zaključila svoje delo.

dohodka avtoprevoznikov, obrtnikov, ljudi v rednem delovnem razmerju itd. do zatiranja šušmarstva in do razprav o tem, ali davčne službe dobro delajo, oziroma kaj zavira njihovo delovanje. Za pričujoči sestavek naj omenimo samo zakon o reorganizaciji davčne službe. Ta zakon zahteva od občinskih skupščin, da najkasneje do konca letošnjega leta organizirajo davčno upravo v občinah na principu samostojnosti in z znatno večjimi pooblastili kot doslej. Na zadnji seji je občinska skupščina pooblastila kadrovske komisije občinske skupščine, da naj tehnično pripravijo celoten potek reorganizacije. Pri tej reorganizaciji je poudarjen zlasti vomen razširitve kontrolne službe za ugotavljanje neprijavljene

Velik uspeh naših gasilcev na zveznem tekmovanju

V dneh od 5. do 7. septembra je bilo v Titovem Užicu v Srbiji finalno tekmovanje najboljših gasilskih enot iz vse države. Na to tekmovanje so se uvrstile enote, ki so na republiških tekmovanjih dosegle najboljše uspehe.

Iz naše občinske gasilske zveze so se kar tri desetine udeležile tekmovanja v Titovem Užicu in vse tri dosegle izreden uspeh, saj so zasedle odlična mesta »pri vrhu«.

Tekmovanje je bilo razdeljeno na A in B skupino, s tem, da je bilo tekmovanje v A skupini nekoliko zahtevnejše.

Clanska desetina gasilskega društva Mengeš je v A skupini dosegla odlično 3. mesto, podoben uspeh je dosegla njihova mladinska desetina, ki je v B skupini zasedla tudi tretje mesto. Obe desetini sta si s tako odličnim plasmajem na lestvici

jugoslovanskih gasilskih tekmovalnih desetih pripori pravico zastopati naše barve na gasilski olimpiadi, ki bo prihodnje leto v Avstriji.

Odličen uspeh pa je dosegla tudi pionirska desetina iz Radomelj, ki je v B skupini dosegla prvo mesto, ter si priborila pokal zveznega izvršnega sveta ter denarno nagrado v višini 1.000 novih dinarjev.

Tekmovanja v Titovem Užicu se je udeležilo okrog 80 odlično izvežbanih gasilskih desetih iz vse države. Spričo tako močne konkurence je uspeh naših ekip najboljše spričevalo kvalitete naših tekmovalnih ekip in ne nazadnje tudi kvalitete gasilstva v naši občini, kar je brez dvoma velikega pomena v današnjem nemirnem času.

Zasluge za take uspehe ima v veliki meri občinska gasilska (Nadaljevanje na 11. str.)

nih oz. utajenih dohodkov. V razpravi o tem je bilo na skupščini poudarjeno, da bo šlo pri vsej reorganizaciji samo za menjavanje napisnih tabel nad davčnimi službami, če se ne bo do temeljito dogovorili za program dela, za spodnjo mejo strokovnosti kadrov, ki delajo v davčnih službah in za zaposlitev takih kadrov, ki imajo tudi osebno pravičen odnos do dela in izvrševanja postavljenih nalog. Da imajo zakonodajalci zelo resne namere urediti področje pobiranja, odmerjanja in izterjave prispevkov in davkov, nam izpričuje dejstvo, da so v novem zakonu o pispevkih in davkih dana znatno večja pooblastila davčnim službam pri urejanju spornih vprašanj kot doslej. Opozorili bi samo na 183. člen temeljnega zakona o prispevkih in davkih, ki pravi, da se občan ali zasebna pravna oseba kaznuje od 500 do 10.000 Ndin, če da neresnično izjavo o svojih dohodkih, če ne predloži zahtevanega dokaza s strani davčne uprave, če opravlja neko dejavnost brez obrtnega dovoljenja, če se izmika plačilu določenega prispevka in davka pod pogojem, da je bila poskušana prisilna izterjava brez upeha. Poleg tega lahko davčna služba odvzame obrtno dovoljenje občanu, ki večkrat zagreši prekrške, naštetje v prejšnjem stavku. Pooblastila davčnim službam za ureditev razmer na tem področju so tako široka, da lahko pooblaščenca oseba davčne uprave že takoj na licu mesta izreče najnižjo mandatno kazen za navedene prekrške v znesku 500 Ndin.

Naslednji pomemben ukrep za ureditev razmer na področju nove davčne politike je registracija računov. Z registracijo računov je davčna uprava do-

bila potrebno orožje v boju zoper slabe davkoplačevalce. Po sprejetju teh zakonskih ukrepov lahko davkarja odtegne od vsakega registriranega računa potreben znesek za pokritje zapadlih obveznosti. Te obveznosti, ki so odtegnjene iz obrtnikovega računa, mora računovodja delovne organizacije, kjer je obrtnik uveljavil račun za opravljene storitve ali izdelke, v predvidenem roku nakazati na ustrezen žiro račun davčne uprave, ker ga v nasprotnem primeru davčna uprava, ki je račun registrirala, kaznuje. Te kazni so razmeroma visoke, zato upamo, da se bo davčna disciplina s temi ukrepi znatno izboljšala.

Za ureditev razmer na področju davčnih zadev je razmeroma nova naloga davčne uprave, da obdavči vse nove zgradbe, v katerih stanovanjci stanujejo brez uporabnega dovoljenja, oz. z uporabnim dovoljenjem, pa niso vložili prošnje za 25-letno oprostitev plačila davka. Zaradi premajhnega števila kadrov in njihove razmeroma slabe usposobljenosti za ugotavljanje dohodkov, pa tudi zaradi nepripravljenosti, da bi pri svojem delu pokazali večjo iniciativo pri ugotavljanju dohodkov, doslej obdavčevanju stavb ni bila posvečena potrebna pažnja.

Vse te probleme in naloge omenjamo kot uvod v razpravo in pripravo za reorganizacijo davčne službe. Ta uvod pomeni istočasno zbiranje mnenj in gradiva o dosedanjem delu davčne službe in o tem, kaj vse bi morala spremenjena sestava davčne službe opraviti in kako bi morali to opraviti, da bi se stanje na tem področju uredilo.

A. Drmal

Clani pionirske desetine iz Radomelj, ki je osvojila prvo mesto na zveznem tekmovanju v Titovem Užicu septembra letos. Pionir v sredini drži v roki osvojeni pokal, darilo Zveznega izvršnega sveta

(Nadaljevanje z 10. str.)

zveza, ki že nekaj let prireja vsako leto kvalitetna meddruštvena tekmovanja, na katerih sodeluje veliko število društev z nad 200 tekmovalci. Največje zasluge za tako lep uspeh na zveznem tekmovanju pa grede nekaterim posameznikom, ki za uspeh svojih društev in tekmo-

valnih desetih žrtvujejo večji del svojega prostega časa. Za tokratni uspeh naših gasilcev na zveznem tekmovanju gre zasluga predvsem Francu BLEJCU iz Mengša in Jožkotu SRAJU iz Radomelj.

Prizadevnim fantom — gasilcem za izredni uspeh iskreno čestitamo!
J. Kosmač

Nova hala v Domžalah čaka na prireditve

Napredkova veleblagovnica v Domžalah je neverjetno ažive-la. Vse od otvoritve naprej je okrog nje in v njej velik vrvež. Precejšen del te množice pa zanimala, kaj je s halo poleg, ki je na videz tudi dograjena.

Z nekaj podatki bom mogoče ustregel radovednim občanom.

Koliko je dvorana stala, bomo povedali, ko bodo izdelani obračuni, ki jih pripravlja Gradbeno podjetje Litija.

Po sklepu občinske skupščine bo dvorano prevzelo stanovanjsko podjetje v upravljanje takoj, ko bo GP Litija odstranilo vse tehnične napake in okvare, ki so nastale že sedaj, odkar je dvorana dana v uporabo.

Stanovanjsko podjetje bo s tem prevzelo veliko odgovornejšo nalogo, kot nekateri mislijo. Razen anulet, ki jih bo plačevala obč. skupščina, bo moralo skrbeti za celotno vzdrževanje in seveda tudi izkoriščanje. Čeprav nisem ekono-

mist, si upam javno trditi, da so v zmoti vsi, ki mislijo, da se bo dvorana vzdrževala sama z najemnino od prirediteljev.

Vse večje dvorane po Sloveniji in tudi drugod, dobivajo od družbe znatne dotacije za vzdrževanje, zato tudi domžalska ne bo izjema. Če bo samo letna amortizacija znesla okrog 5 milijonov dinarjev, pa ogrevanje toliko, je lahko vsakomur jasno, da bo z najemnino težko dobiti toliko denarja. Previsoke najemnine se bo vsak koristnik izogibal, ker vsaka prireditev zahteva ogromno drugih režijskih stroškov.

Rekli pa smo, da smo dvorano gradili zato, da bo dostopna čim širšemu krogu uporabnikov. Skratka, univerzalna naj bo. Zato je obč. skupščina imenovala programski odbor, ki bo s sodelovanjem stanovanjskega podjetja skrbel za smotrno politiko izkoriščanja dvorane.

Razumljivo, da prav vsaka organizacija res ne bo v stanju izvesti prireditve, ki bi ji napolnila dvorano. Vse količkej kvalitetne in zanimive športne, kulturne, zabavne, propagandne, gospodarske in druge prireditve pa bodo v dvorani lahko uspevale, če bodo prireditelji upoštevali zahteve in okus obiskovalcev.

Že letos, do konca leta, je predvidenih kar precej priredi-

Priprave za razpis samoprispevka za izgradnjo šolskih prostorov

Prvi korak k rešitvi materialnega položaja šolstva v naši občini je napravljen. Občinska skupščina je 26. septembra sprejela sklep, naj se prične s pripravami za razpis samoprispevka. Priprave bodo obsegale izdelavo strokovne analize in programa razvoja šolskega omrežja, ustanovitev posebnega sklada in politično akcijo, da bo referendum uspel. Prvi zneski bodo vplačani v sklad s prodajo starih šolskih poslopij.

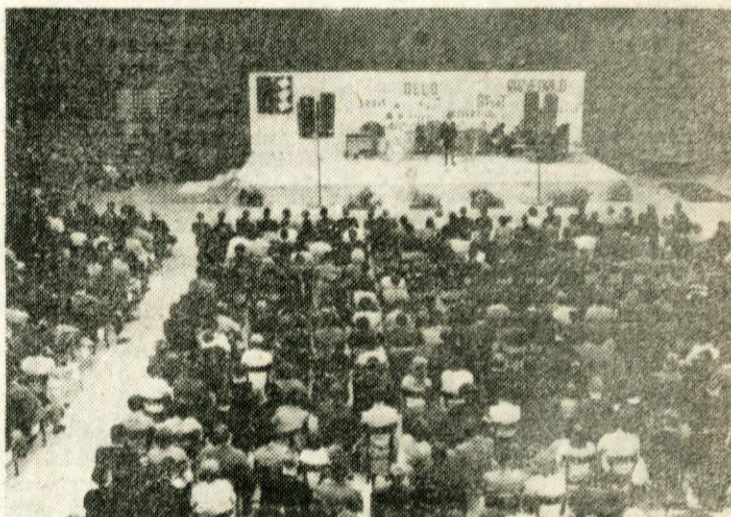
Bistvena je ugotovitev vseh odbornikov, da na izgradnjo novih šol, dozidave in adaptacije sedanjih in izgradnjo telovadnic ne moremo čakati do leta 1980, ko bodo dovolj velika proračunska sredstva.

Občani se bodo morali odločiti, je bilo rečeno v razpravi na seji skupščine, ali je za otroke in mladino bolj nujno, da imajo dokaj visok osebni standard ali pa to, da se učijo v dobro opremljenih in prostornih učilnicah in imajo telesno vzgojo v ustreznih prostorih. Odločitev o tem je pomembna za duševni in telesni razvoj mlade generacije in s tem tudi za razvoj našega gospodarstva in vseh drugih področij človekovega udejstvovanja.

Ne moremo obstati na pol poti pri urejanju tega vprašanja in če smo dosedaj za izgradnjo šol v Radomljah, na Brodu in v Moravčah izčrpali vse redne vire sredstev za določeno dobo naprej, moramo sedaj prispevati za dokončno rešitev tega vprašanja del sredstev tudi od svojih rednih dohodkov.

Razmislimo o tem in odločimo se tako, kot so se že tudi v večini drugih občin!

Primožič

Obiskovalci so prvič v celoti napolnili novo halo domžalskega komunalnega centra za prireditve: Po delu šport in razvedrilo, ki jo je odlično organiziral občinski sindikalni svet ob pomoči športnikov in kulturnih delavcev. Hala je prezkusnjno dobro prestala in obiskovalci so jo pohvalili. Nujno pa bo, da bo ta drag objekt dobil svojega hišnika, ki bo skrbel za vzdrževanje in čiščenje ter organ, ki bo vodil nadzor nad uporabo

tev, s katerimi bodo imeli organizatorji težave, ker še marsikaj manjka. Ko bodo izpopolnjene vse tehnične pomanjkljivosti, bo veliko lažje.

Dvorana je zdaj tu. Lepa je in brez dvoma uporabna. Ostala bo v Domžalah in huda kri zaradi nje se bo počasi polegla. Le od nas in naše strpnosti je odvisno, kako in komu bo služila. Osebnost sem prepričan, da

je za današnji čas tak sistem univerzalne uporabnosti kot je, edino pravilen za Domžale. Prepričani smo, da bo stanovanjsko podjetje našlo skupen jezik s programskim odborom, v katerem so predstavniki vseh družbeno-političnih organizacij. Le-tam pa priporočamo, da naj kar planirajo prireditve v novi domžalski dvorani.

Andrej Zajc

(Nadaljevanje s str. 6)

je potrebno v razpravljanju toliko strpnosti, da vsaka stran pove svoje stališče, pri tem pa se je treba držati dnevnega reda.

Na nekatera pretiravanja in neresnice o mojem vedenju na obravnavnem zboru pa ne bom odgovarjal.

Peter Primožič

Specializirane organizacije in obrambne priprave

Mednarodna politična situacija zahteva od vseh družbeno-političnih činiteljev pospešene priprave za uresničevanje planiranih nalog o vseljudski obrambni vojni. Zasedajoč te cilje, ne moremo mimo dejstva, da je področje obrambnih priprav za sedaj pravzaprav obdelano le na papirju, čeprav ta trditve ni absolutna, ker v posameznih primerih le beležimo nekatere pozitivne rezultate. Koordinacijski odbor za obrambne priprave pri občinski konferenci SZDL je razpravljajoč o obrambnih pripravah, ugotovil, da je potrebno na papirju že urejene stvari in načelne ugotovitve spraviti v življenje. Zadnja seja tega odbora je bila namenjena predvsem specializiranim družbenim organizacijam in njihvim nalogam pri obrambnih pripravah.

Stališča, ki so bila na odboru izražena, kažejo na to, da bi morale specializirane organizacije posvečati več pozornosti organizacijskim oblikam svoje dejavnosti, kakor tudi ustreznim kadrovskim spremembam svojih vodstev. V ta vodstva bi morali namreč vključiti tovarišice in tovariše, ki imajo strokovne in druge sposobnosti za vodstvene funkcije. Poudarjeno je bilo tudi stališče, da je v teh pripravah nujno potrebno zaostri odgovornost izvrševalca posameznih nalog, tako na civilno zaščitnem področju kot družbenem. Civilno zaščitno področje obrambnih priprav je potrebno postaviti v položaj polvojaške organizacije, ki nedvoumno postavlja naloge posameznikom in skupinam.

Koordinacijski odbor je s tem v zvezi sklenil, da je najnujnej-

še takoj okrepitej vodstva in izvršiti ponovno organizacijo naslednjih specializiranih organizacij: občinska strelska zveza, občinski odbor Ljudske tehnike z vsemi svojimi klubi ter telesno vzgojne organizacije. S tem v zvezi so bili zadolženi posamezni člani odbora za konkretno akcijo.

Med pomembnejše sklepe lahko štejemo tudi to, da koordinacijski odbor predlaga gasilskemu društvu, da še v večji meri v svoj krog vključijo mlade ter da formirajo tudi ženske desetine, ki bi v danem trenutku lahko nastopile kot izredno pomemben činitelj. Nadalje je odbor mnenja, da bi družbeno-politične organizacije v kolektivih in na terenu (v krajevnih skupnostih) morale posvetiti več pozornosti organizacijskim in obrambno vzgojnim vprašanjem. Delavska univerza kot družbeno vzgojna institucija pa je dolžna organizirati predavanja obrambno vzgojne vsebine na celotnem področju občine. S tem v zvezi prevzema tudi občinski odbor Rdečega križa določene naloge, katere pa pravzaprav že izvaja. Te naloge so predvsem v izobraževanju in usposabljanju sanitetnih ekip na celotnem področju občine.

Obrambne priprave so v veliki meri odvisne od dosledno pripravljenih programov, od informiranosti občanov, javnosti in ne nazadnje od trdnosti vključitve družbenih organizacij v delo za dosego postavljenih ciljev. Zato je ta odbor tudi sklenil, da so vsa vodstva organizacij dolžna tem problemom posvetiti več pozornosti.

Franc Gabrovšek

Prireditve

„Po delu šport in razvedrilo“ lepo uspela

Kot smo že poročali, je občinski sindikalni svet (komisija za šport) s prireditvijo »Po delu šport in razvedrilo«, svečano zaključil letošnje (zdaj že tradicionalne) delavske športne igre, na katerih je sodelovalo prek 600 delavcev — športnikov.

Na prireditvi, kjer so bili razdeljeni pokali in diplome posameznikom in kolektivom, je bilo znova poudarjeno, kako važno vlogo ima športna aktivnost (tekmovanja in rekreacija) v našem delovnem procesu. Prav in pohvale vredno je, da ima šport v Domžalah tudi med delavci vse več pristašev. To potrjuje že udeležba na letošnjih delavskih športnih igrah, pa tudi lep obisk (približno 1200) gle-

dalcev na zaključni zabavno-glasbeni prireditvi »Po delu šport in razvedrilo«, na kateri je sodelovalo tudi nekaj znanih slovenskih športnikov: Zajc, Vecko, Klevišar.

Takih prireditev, kot je bila ta v Domžalah, še želimo.

S to prireditvijo je bila tudi, čeprav neformalno, odprta in predana uporabi nova hala, ki je dokazala svojo funkcionalnost za množične prireditve in napravila s svojo notranjo ureditvijo in opremo na vse obiskovalce najboljši vtis.

Sposobnim organizatorjem se s tem objektom sedaj nudijo široke možnosti vsestranske aktivnosti.

M. Brojan

Obrtniki, gostilničarji!

Naš list »Občinski poročevalec« poleg gospodarskih novic iz domače občine objavlja tudi vse odloke in odredbe občinske skupščine v posebni prilogi - Uradnem vestniku. Potrebno je, da ste tudi vi o vsem tem sproti obveščeni. V bodoče bo naš list prinašal tudi vse važnejše sklepe odborov za obrt, gostinstvo in turizem, kakor tudi druge odločitve upravnih organov skupščine.

Zaradi tega se je uredništvo Občinskega poročevalca, na priporočilo občinske skupščine odločilo, da vam bo naš list pošiljal po pošti in to vsem obrtnikom in gostilničarjem, posebno še, ker so mnogi obrtniki že sami želeli, da bi jim »Poročevalca« pošiljali.

Upamo, da tega ne boste odklonili, saj znaša letna naročnina s poštnino vred le 7,00 N dinarjev.

Zelimo, da bi bili z našim »Poročevalcem« zadovoljni, ker boste v njem našli poleg drugega tudi vsa potrebna navodila, ki vam bodo v korist in pomoč pri vašem delu.

Uredništvo!

Partizansko slavlje v Motniku

Postrojene borce slavne Šlandrove brigade sta pozdravila nekdanji njihov komandant Janko Sekirnik-Simon in tovariš Franc Leskošek-Luka

V Motniku smo se 8. septembra zbrali na proslavi nekdanji borci 6. SNOUB SLAVKA ŠLANDRA, ki je bila formirana pred 25 leti v gozdu »Sipek«, nedaleč od Motnika.

Na proslavi je bilo približno 600 preživelih borcev in nekaj tisoč nekdanjih aktivistov, simpatizerjev in občanov z območja Kamnika in Domžal ter Savinjske doline in zasavskih revirjev.

Govoril je prvi komandant Šlandrove brigade, generalpodpolkovnik Janko Sekirnik-Simon. Navzoč pa je bil tudi predsednik republiškega odbora ZZB NOV Slovenije tovariš Franc Leskošek-Luka, prvi politkomisar tovariš Mitja Ribičič-Ciril, narodni heroj tovariš Mirko Jerman in drugi nekdanji voditelji brigade.

Izredno lepo vremenje se že pozno zvečer zadržalo na veseliščenem prostoru borce in akti-

viste, med katerimi so ostali tudi vsi voditelji brigade, skupaj s tovarišem Leskoškom. V veselem razpoloženju so kramljali in obujali spomine na slavno prehojeno pot in težke borbe, katere je preživela Šlandrova brigada.

To tovariško srečanje bo slehernemu borcu ostalo v spominu, saj je spet, po tolikih letih, imel priliko, da stisne roko svojemu komandantu, komandirju ali komisarju.

Lahko rečemo, da je bilo vse dobro organizirano, zato je verjetno vsak udeležence zadovoljen odšel domov.

Tako tovariško srečanje moramo še organizirati, ker le tako ne bomo pozabili drug na drugega in če bo potrebno, bomo formirali prav tako močno in uporno udarno brigado SLAVKA ŠLANDRA.

A. A.

PRED NOVO KULTURNO SEZONO

Poročilo

s kamniške gimnazije

Prihajamo v obdobje, ko se bodo spet odprla vrata gledališča in koncertnih dvoran, z delom pa bodo začela tudi kulturno-prosvetna društva v naši občini. Zato bi veljalo reči na začetku sezone nekaj besed, izmed katerih so bile mnoge ne enkrat povedane, pa vendar niso rodile tistega učinka, ki bi ga morale. Ovrednotiti hočemo (sicer le nekoliko) delo posameznih aktivnosti v preteklem letu, predvsem pa povedati nekaj misli pred novo sezono, ki naj bi prinesla tudi v domžalsko in okoliško kulturno življenje novo kvaliteto.

Kulturno življenje v naši občini bi lahko razdelili na nekaj skupin: dramsko, glasbeno, likovno, foto-kino sekcije, izvenšolske kulturne aktivnosti po osnovnih šolah in morda še nekatere. Vsekakor je treba ugotoviti, da je nekaj skupin, od katerih so nekatere bolj delavne in bolj opravičujejo svoj obstoj in vanje vložena sredstva, ki pa so v večini primerov manjša od minimuma.

Po tem, kakšen je trenuten položaj, mi je povsem jasno, da je glasbeno življenje v Domžalah najbolj živo in žal skoraj edini oblikovalec kulturne sezone. Nemar gre to pripisati vztrajnejšim in prizadevalnejšim glasbenim delavcem, ki so dosegli, da je glasba v Domžalah vrednotena tako, kot zasluži. Dosegli so tudi, da se je glasbeno življenje razmahnilo tudi v okolici, kar vse skupaj pogojuje dejstvo, da glasba (oziroma Zavod za glasbeno izobraževanje v

Domžalah in godba) dajejo domžalskemu kulturnemu življenju odločilen, vendar ne edini pečat.

Dramska dejavnost je tista, o kateri smo v preteklosti več govorili, pa manj ustvarili. Raza Mengšanov — naj jim gre s tega mesta za čudovito amatersko uprizoritev Celjskih grofov vse priznanje — v občini ni dramskega amaterskega kolektiva, ki bi zadovoljeval vsaj minimalni kvaliteten kriterij.

Domžalsko amatersko gledališče — kakor so nekateri bobnače imenovali poskuse oživljanja dramske sekcije pri Svobodi Domžale — smo zaradi znanih stvari za ne ve se koliko let pokopali. Škoda pa je, da v Moravčah, naj Moravčani ne zamerijo, ni nobene take aktivnosti, ki bi opravičevala pred leti tako ostre in rigorozne zahteve po kulturnem domu.

Likovno življenje s foto-kino sekcije in dejavnostjo po šolah pa je bilo preveč enkratno, da bi ga lahko pravičneje sodili.

Kazalo je, da bo nova hala komunalnega centra v Domžalah tisti oživljalec kulturnih aktivnosti, ki ga v Domžalah že dalj časa pričakujemo. Vemo pa, da nič ne pride samo po sebi. Zato je tudi v prihodnje jasno, le eno: živele in dobro bodo delale le tiste aktivnosti, v katerih bolj delajo, na manj pomavljajo stare zahteve po manjših, večjih ali vseh sredstvih. Pa vendar kaže, da bo tako tudi v prihodnji kulturni sezoni.

M. B.

Urejanje rejništva v naši občini

Delo socialne službe na področju rejništva je bilo doslej pomankljivo in premalo organizirano. Znano je, da imamo tri območja, kjer je rejništvo splošno vpeljano; to so: Črni graben kot najstarejši center, ki ga je dolga leta vodila pokojna patronažna sestra Komotarjeva, Moravska dolina in Dob z okolico. Večina rejencev je iz ljubljanskih občin.

Predstavniki ljubljanskih socialnih centrov so na skupnem sestanku pojasnili, da želijo pri iskanju in spremljanju rejniških družin pomoč patronažne in socialne službe iz naše občine. Sklenjen je bil dogovor, da se uvede točna evidenca rejni-

ških družin in družin, ki to želijo postati. Rejniki, ki nimajo urejenega rejništva prek ustreznih socialne službe, bodo predlagani v postopek sodniku za prekrške.

Občani, ki želijo sprejeti v svoje družine rejence, naj to sporočijo področni patronažni službi ali neposredno socialnemu delavcu Francu Gostinčarju v upravi skupščine občine Domžale. Opozarjamo, da zakon ne dovoljuje sklenitev rejniške pogodbe z občanom, ki nima ustreznih moralnih in vzgojnih kvalitet, ki so starejši kot 55 let ali so preveč oddaljeni od šole, cest in večjih krajev.

Peter Primožič

Zaključni izpit je v jesenskem roku na kamniški gimnaziji opravljalo pet učencev, od teh so ga štiri opravili z uspehom, eden pa ima popravni izpit. Letošnji abiturienti kamniške gimnazije so iz kamniške občine, od koder jih je 31 in iz domžalske občine (15), in sicer: Marija Bolka, Anica Colman, Zvone Gostečnik, Danica Huth, Jana Janežič, Breda Jeraj, Janez Kane, Marija Kane, Irena Kuhar, Meta Mihelčič, Mihael Mihelčič, Zvonko Per, Marija Reš, Frančiška Skarja, Peter Volgemut.

Skupno je opravilo zaključni izpit 18 kandidatov in 28 kandidat ali 46 učencev. Od teh je bilo odličnih 4, prav dobrih 13, dobrih 13 in zadostnih 16. Najstarejši kandidat je bil Rajko Cerar, rojen 14. januarja 1948, najmlajši pa Miha Mihelčič iz Mengša, rojen 2. avgusta 1950. Vida Rozman, rojena 16. junija 1948, je opravljala matu-

ro prav na svoj rojstni dan. Najvišji dijak je bil Jože Zagore, 196 cm, najmanjša pa Danica Huth, 149 cm. Niti ene ure ni izostala od šolskega pouka v vsem letu Pavla Kraševca, Tomaž Štebe, ki se je vozil iz Domžal, pa je zamudil samo eno uro šolskega pouka. Najboljše je pisala naloge Jana Janežič iz Domžal (vse odlično). Najboljše je odgovarjala na zaključnem izpitu Frančiška Skarja iz Mengša (vse odlično). Prvič sta na kamniški gimnaziji skupaj opravila zaključni izpit dvojčka (brat in sestra Janez in Marija Kane iz Mengša, rojena 12. novembra 1949).

V novem šolskem letu se je vpisalo v gimnazijo 224 učencev, kar je do zdaj največje število. Od teh je 142 deklet in 82 fantov. Iz kamniške občine jih je 162, iz domžalske 60, dva pa sta od drugod. Razred ponavlja pet učencev.

Z.

Izvršili smo svojo dolžnost

Dokazali smo, da razumemo te žave svojega bližnjega in da smo pripravljeni pomagati.

V občini je bil za pomoč Čehom in Slovacom v času krize imenovan koordinacijski odbor pri občinskem odboru Rdečega križa Domžale, ki ga je vodil Jernej Lenič.

Ta odbor je usmerjal in koordiniral nudenje pomoči, dal informacije, zbiral naslove družin, ki so bile voljne sprejeti Čeha in Slovake, vodil recepcijsko službo in nudil neposredno pomoč prizadetim v obliki hrane.

Občani so takoj priskočili na pomoč in ponudili 50 opremljenih sob s po dvema ali tremi ležišči. Zasedenih je bilo 12 sob v Domžalah in Mengšu, kjer je bilo nastanjenih 32 državljanzov CSSR. Prehrana je bila organizirana pri Domu počitka v Mengšu, pri Gostinskem podjetju »Pošta« Domžale in pri gostilni »Keber« Domžale. Prehrano in stanovanje so občani v glavnem nudili brezplačno.

a) Brezplačno stanovanje in hrano so nudili naslednji:

1. Stane Kovač, Domžale — za 4 osebe . . . 96

	Obrokov
2. Fani Gostinčar, Domžale — za 2 osebi . . .	12
3. Marjan Stopar, Lukovica 23 — za 3 osebe	27
4. »Semeadika« Mengeš — za 3 osebe	18
5. Jože Vodeb, Domžale — za 2 osebi	42
6. Janez Kosec, Mengeš — za 1 osebo	57
7. Alfonz Pirc, Domžale — za 2 osebi	6

b) Brezplačno so nudili stanovanje naslednji:

1. Franc Gabrovšek, Domžale — za 2 osebi,
2. dr. Ludvik Kovač, Domžale — za 4 osebe,
3. dr. Ivo Peve, Domžale — za 4 osebe,
4. Tončka Cerar, Domžale — za 3 osebe,
5. Ivan Zupan, Mengeš — za 4 osebe,
6. Štefan Koritnik, Domžale — za 2 osebi,
7. Ciril Koritnik, Domžale — za 2 osebi.

KB
LJUBLJANA

Vlagajte svoje prihranke pri
KOMUNALNI BANKI IN HRANILNICI
v Domžalah

KB
LJUBLJANA

c) Gospodarske organizacije, sindikalne podružnice, zavodi in ustanove so prispevale naslednja sredstva:

	N din
1. Tovarna sanitetnega materiala, Domžale	5.000,00
2. Papirnica, Količevo	10.000,00
3. GG obrat Domžale	800,00
4. Skupščina občine Domžale	3.360,00
5. Mlinostroj, Domžale	5.000,00
6. Sindikalna podružnica ZKI Domžale	1.000,00
7. Oljarna, Domžale	425,00
8. Komunalna banka in hranilnica Domžale	500,00
9. Vodovodna skupnost Menges	500,00
10. Vodovod Domžale	1.000,00
11. Universale Domžale	3.500,00
Skupno prejeto	31.085,00
Skupno izdano za prehrano in drugo	807,00
Neprabljeno po stanju 20. 9. 1968	30.278,00

O neuporabljenih finančnih sredstvih bodo samoupravni organi pri gospodarskih organizacijah, zavodih in ustanovah odločili, če se na našo prošnjo lahko prenesejo na sklad za elementarne nesreče pri obč. odboru RK Domžale za opremo ekip prve pomoči. O končnih sklepih bomo naknadno poročali.

Zahvaljujemo se prav vsem, ki so nudili kakršno koli pomoč pri organizaciji, namestitvi ali prehrani in vsem, ki so prispevali denarna sredstva in s tem dokazali našo solidarnost z ljudmi, ki so bili v težavah zaradi dogodkov v njihovi domovini.

OO RK Domžale

OBČANI OBČINE DOMŽALE!

ORGANIZACIJE RDEČEGA KRIZA DOMŽALE, MENGES, LUKOVICA IN MORAVČE BODO V ZIMSKEM ČASU PRIRE-DILE VEČ BREZPLAČNIH 80 IN 20-URNIH TEČAJEV PRVE POMOČI, NA KATERIH SE BOSTE USPOSOBILI ZA NUDE-NJE PRVE POMOČI OB ELEMENTARNIH NESREČAH ALI V VOJNI.

PRIJAVE SPREJEMAJO VSE ORGANIZACIJE RDEČEGA KRIZA V OBČINI DOMŽALE, PREDVSEM PA V DOMŽALAH, MENGŠU, LUKOVICI IN MORAVČAH.

Občinski odbor RK Domžale

Deset let obrata Rašica v Moravčah

Dne 6. maja letos je minilo 10 let, odkar je tovarna pletenin »Rašica« iz Gamelj ustanovila v Moravčah svoj obrat. Prostore je dobila v zasebni hiši. Bili pa

so mnogo pretesni, kajti že ob ustanovitvi je bilo zaposlenih 80 delavk. Koliko truda je bilo, še predno se je tovarna odločila, da bo odprla svoj obrat v

Servo Mihalj - Oljarna Domžale

Po ugodni ceni prodajamo rabljene pločevinaste sode

za 200, 100 in 50 kg

Sode lahko kupite vsak torek od 8. ure dalje v OLJARNI DOMŽALE, na Viru

Oljarna Domžale

Moravčah. Potrebno je bilo pripraviti prostore, nakupiti pletilne stroje, pripraviti stanovanja za vodilni kader itd. Toda z dobro voljo se je vse uredilo. Tedanja občina v Moravčah je kupovala rabljene stroje po vsej Sloveniji. Tako je bil obrat opremljen in delavke so pričele z delom. Ker so bile razmere neznosne, prostori pretesni, so delavke na množičnem sestanku leta 1959 slenile, da se mora pričeti z gradnjo nove hale. Delavke so se zadalžile, da bodo pomagale pri gradnji s prostovoljnimi delom, da bodo zbirale denar po vaseh in prispevale od mesečne plače vsaka po 1000 S din na mesec, in to toliko časa, da bo tovarna gotova. V pičlih enajstih mesecih je bila tovarna res gotova in to zgradba, ki je 45 m dolga in 13 m široka. Tako so se delavke preselile v lepe, higiensko urejene prostore in 12. decembra 1960. leta je bil eden največjih praznikov v Moravčah.

Ob otvoritvi obrata se je zbralo prek 1000 občanov. Točno ob 14. uri je pokojni Tomo Breje prestrigel vrvice in izročil delovnemu kolektivu obrat Rašico v upravljanje. Navzoče je nagovoril: »Veseli smo, ker nova delovna zmaga vašega kolektiva potrjuje staro resnico, da so delovni ljudje sposobni, da v boju za dobro in napredno stvar premagajo vse ovire, če so enotni in složni. Čestitam delovnemu kolektivu te tovarne, ki je z ustvarjalnim delom in požrtovalnostjo, dostojno de-

lovnihi ljudi naše dežele, zavedajoč se, da bo v novih tovarniških prostorih tudi njemu lažje, največ doprinesel k izgradnji te stavbe. Taka tovarna v bivši Jugoslaviji ne bi mogla zrasti, če bi jo vi še tako zahtevali. Če bi se to zgodilo, bi se le zato, ker bi računali s ceneno delovno silo, da bi na račun vaših žuljev nekateri dobrje živeli in bogateli. To je vaša tovarna, vi jo boste uporabljali in čim boljša bo kvaliteta vaših izdelkov, toliko lažje in boljše boste sami živeli. Zaradi tega morate posvetiti vse svoje sile izključno napredku proizvodnje, vaša dolžnost je, da spremito to tovarno v žarišče gospodarskega in kulturnega napredka vse moravške doline. Kolektivno te tovarne želimo, da bi delal in ustvarjal v miru.«

Le zato, ker je bila volja delavk in volja vsega moravškega ljudstva tako velika, je ta obrat tako hitro zrasel. Ni pa to samo volja delavk, temveč tudi tovarne Rašica in tedanje občine Domžale, ki sta nam priskočili na pomoč finančno in moralno. Brez njihovega sodelovanja ne bi danes stal ta obrat. Prek 100 žena in deklet ima tu svoj služek, ki bi si ga morale sicer iskati drugod. Kolektiv je opravil 8200 prostovoljnih delovnih ur in prispeval v denarju 1.320.000 S din. Drugi prebivalci Moravč so opravili 2700 ur, kmetje so darovali 72 m³ lesa. Sodelovalo pa je tudi podjetje Termit s tem, da nam je nudilo brezplačno kamione za prevo-

Zvezdniške težave

Mlad fant z lepimi, mladimi zalizci mi je z željo, da bi čimprej postal velik in priznan umetnik, rekel: Kdaj vendar boste začeli pisati o meni? O vseh pišete, vi in drugi, celo o cestnih pometačih, le mene nihče ne vidi. Če je nekdo le enkrat nesel partizansko zastavo in hodil za njo, ga vsi slavite in kar naprej pišete o njem. Dajte, zaboga, napišite kaj, da sem tudi jaz tu in da za družbo, posebno mlado, veliko pomenim. Kako naj pridem »naprej«, če se me nihče ne spomni.

Dragi fant z zalizci! Upam, da boš tale članek prebral in da se boš v njem prepoznal. Zatrđno vem, da boš zato preklel vse, posebno mene, ker uresničujem tvoj željo.

Mlad si še, vendar ne toliko, da bi se lahko ne zamislil, da za boleznijo »za vsa-

ko ceno priti naprej« ne bolehaš sam. V tolažbo naj ti bo, da je veliko takih in tudi to si zapomni, da jih veliko podleže.

Premlad si, da bi ti zameril očitke partizanskim zastavam in tistim, ki so hodili pod njimi. Če bi vedel, koliko jih je, ki so hodili pod temi zastavami, kaj so pretrpeli in preživeli in koliko jih je neopaznih, skromnih, ki trdo služijo svoj kruh, ne da bi jih kdo povelečeval, ne bi tega rekel.

Možnosti za »priti naprej« sta samo dve. S pridnostjo in skromnostjo se ogromno doseže, tudi v umetnosti! Če je tvoje delo res tako kvalitetno in pomembno, te bo družba kmalu povzdignila nad druge. Lažje pa ti bo, če boš pripravljen, da tega nikoli ne boš dočakal.

Druga pot za dosego tvojega cilja je pa lažja, zanjo se jih, žal, veliko odloči.

Svoje človeško srce globoko potisni v se, med drobovje, in se prilepi vplivnim ljudem na pete. Zatisni si nos in lazi za njimi in v nje toliko časa, da te bodo zaradi nadležnosti postavili v svoje vrste. Pri tem moraš biti vztrajen in poslušaj se vseh sredstev.

Vedi, da za življenjski uspeh ni dovolj, če od tvojega hrupa šklepetajo okna po dvoranah in tudi ne, če bi se tresle vse Domžale.

Tako je, fant. Zelimo ti, da dosežeš svoj cilj in tudi to, da bom kdaj brez premisleka lahko napisal: med najboljšimi je.

In še to. Tvojega imena ne bom povedal nikomur. Bodi brez skrbi — prav nikomur!

Andrej Zajc

materiala, poleg kmetov, ki so brezplačno vozili les na gradbišče. Kot so nam ti ljudje pomagali s prostovoljnimi delom in materialom, tako so pred 27 leti pomagali prvim borcem, ki so v moravških hribih vodili borbe proti okupatorju. Plamen upora je že v letu 1941 vzplamtel po naših gorskih vaseh. Spomenik z imeni 182 padlih borcev nas spominja na ta strašna leta okupacije in opominja, koliko krvi je bilo prelite za našo svobodo.

Ker se je v desetih letih v tovarni zaposlilo mnogo mladih delavk, ki ne vedo, odkod ta obrat, bi bilo lepo in potrebno, da bi tovarna proslavila vsaj

skromno ta jubilej, ki je za Moravce velikega pomena. Ko je tovarna porcelana v Izlakah praznovala 10-letnico obstoja, je bil to velik praznik za celotni kraj. Ta dan so proslavili kot praznik tovarne in ga obhajajo še vedno vsako leto, kajti delavci se zavedajo, kje je njihov kruh. Hkrati pa se tudi razvija kraj z razvojem tovarne. Ker je v tovarni Rašica v Moravčah še dovolj prostora, da bi zaposlili nove delavke, upamo, da bo tovarna Rašica mogoče le razširila svoj obrat, kajti v moravški dolini je prek 150 delavk, ki bi se rade zaposlile. Upajmo, da se bo število zaposlenih tudi v Moravčah zvišalo.

L. G.

V kakšni 'koži' je domžalski dom na Veliki planini

V dnevniku »Delo« je bil dne 15. avgusta 1968 objavljen članek v nagradnem natečaju »Najprizadenejši turistični kraj: Šimnovcu gre menda predbro«. V njem piše Niko Lapajne tudi o Jarški koči, ki da je še kar solidna in o Domžalski »koči«, ki kar ne more in ne more iz svoje kože.

Tako pisanje ne pove ničesar o prizadedenosti ali neprizadedenosti in je slaba ocena pravega stanja oz. popolno nepoznavanje razmer na Veliki oziroma Mali planini. Zato naj navedemo nekaj pojasnil.

Začnimo pri »Šimnovcu«. Ta hotel je stal kamniško občino čez sto milijonov dinar in direktor, po planinsko bi mu rekli tudi oskrbnik, ki je bil nastavljen, je imel dolžnost voditi hotel. Kako so ga vsi po vrsti vodili, vemo. Z izgubo. Sedaj pa je hotel Šimnovec v privatnih rokah, pa dobro uspeva, čeprav ima iste težave z vodo in vsem drugim. Torej pri vseh velikih stroških za tolikšen hotel, v družbenem vodstvu ni uspeval. To pa zato, ker ni bilo prizadedenosti.

Pa poglejmo Jarško kočjo. To ni kočja odprtega tipa, ampak je sindikalni dom, ki ga je zgradila tovarna Induplati za svoje uslužbenke. Oskrbnik pride zopet samo, da vodi oskrbo oz. postrežbo. Jarška kočja torej ni namenjena odprti turistični dejavnosti. Dogaja pa se, da pridejo opiti gostje iz Jarške kočje v Domžalski dom, kjer kaj radi razgrajanje nadaljujejo.

Sedaj pa še o Domžalskem domu, menda že zasluži ime dom, ne pa kočja. Ta dom je zgradilo Planinsko društvo Domžale. Sodelovali so vsi člani društva, vsaj s članarino, če že ne drugače. Za gradnjo in oskrbovanje doma je društvo zgradilo svojo tovarno žičnico. Vse naprave vodi in stalno nadzira upravni odbor društva.

V skupaj je torej tudi družbena last. Z oskrbniki in osebjem ima iste težave, kakor dru-

ga društva, ki imajo svoje domove, kočje ali hotele. Poleg tega ima še druge skrbi, posebno z gradnjo »depandans«, z žičnico in drugo. Ko se je pred časom utrgala nosilna žica tovarne žičnice in zaradi visokega snega ni bilo mogoče žico popraviti takoj, so člani upravnega odbora in nekateri drugi, do konca zime tj. več mesecev vsako nedeljo in tudi vmes, nosili na svojih hrbtih živež in vse potrebno, da je dom lahko ostal odprt. Pripominjamo tudi, da s tovarno žičnico društvo zelo izdatno pomaga tudi drugim društvom, ker jim prevažajo gradbeni in drugi material.

Torej je vedno živel ta skromni Domžalski dom in to zaradi velike prizadedenosti društva, ki ga je postavilo takšnega, kakršnega je smatralo, da bo lahko vzdrževalo. Da bi pa povečalo zmogljivost doma, zaradi vedno večjega obiska, je zgradilo še »depandanso«.

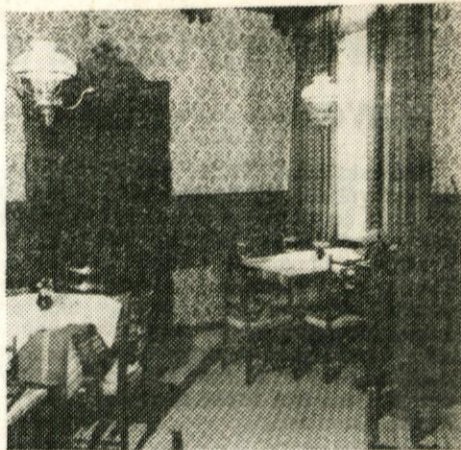
Vsega tega marsikdo, pa tudi tov. Lapajne, ne ve, ker je verjetno dobil informacije tam, kjer namerno dajejo slaba in neresnična poročila o Domžalskem domu, da bi odvrnili goste.

Domžalski dom je odprt predvsem za planince z manjšimi osebnimi dohodki, saj je npr. že sama nočnina za prek 50% nižja, kakor v gostinskih obratih.

Domžalskemu domu oz. Planinskemu društvu Domžale gre veliko priznanje za uspešno delo na področju pospeševanja turizma. Vzdržuje se popolnoma samostojno brez dotacij in sanci. Domžalski dom predstavlja tudi občino Domžale, ki pa društvu ni dala še niti dinarja dotacije, čeprav ima poseben sklad za turizem Domžalski dom obišče letno do dvajset tisoč ljudi in če smatramo planinstvo za eno od večja turizma, bi bilo prav, da bi tudi občinski organi pomagali, da bi lahko skočil iz »svoje kože« in skromnosti.

Dobre volje pri članih ne manjka, pač pa pomoči! A. S.

Gostinstvo v Domžalah je v zadnjem času napravilo velik korak naprej. Kakor nas je bilo še pred leti sram, če so nas obiskali tuje, ker jih nismo imeli kam peljati, kjer bi jim lahko pokazali dostojno raven te panoge naše dejavnosti, imamo danes lepo urejenih lokalov z dobro postrežbo že kar precej. V zadnjem času je tudi lastnik gostilne »Pri Janušu« preuredil notranjost svojih prostorov z veliko

mero okusa tako, da predstavlja sedaj tudi ta lokal veliko pridobitev za Domžale. Na sploh lahko privatno iniciativo v gostinstvu v Domžalah samo pohvalimo. Ne moremo pa tega trditi kar družbeni sektor, ki se kar ne more rešiti kriz in težav, čeprav ima posebno Pošta v Domžalah vse pogoje za uspešnejše poslovanje

V današnji številki pišemo o Domu na Veliki planini in njegovih problemih. Dom je ena zelo lepih postojank, ki je dobro obiskana in ki ima sezono poleti in pozimi. Domžalčani ta dom sicer precej obiskujejo, lepota narave na Veliki planini pa zasluzi, da bi bil tok nedeljskih turistov in izletnikov še v večji meri usmerjen na ta prelepi delček na še ne tako daljne okolice. Z dograditvijo »depandans« v neposredni bližini doma se bodo kapacitete občutno povečale in bo Velika planina in domžalski dom na njej lahko postala tudi področje tako imenovanega stacionarnega turizma, tj. letovanja za daljše obdobje

Prizadevni planinci so že pred davnimi leti zgradili tovarno žičnico iz Črne na Vel. planino, po kateri oskrbujejo dom z vsem potrebnim. Stara naprava pa se pogosto pokvari in takrat je treba mobilizirati tudi prostovoljce iz vrst članov Planinskega društva, da pomagajo. Na sliki: Ekipa prostovoljcev na delu dne 3. 9. t. l.

Pionirji Črnega grabna so slovesno proslavili svoj praznik

Pionirski odred **Viktor Avbelj** na osnovni šoli **Janka Kersnika** na Brdu je skupaj s pionirskimi odredi podružničnih šol Krašnje, Blagovice, Ožbolta, Češnjic in Zlatega polja organiziral slovesno praznovanje dneva pionirjev — 29. septembra — na Šipku, zgodovinskem kraju iz naše NOB, kjer je bila ustanovljena leta 1943 6. SNOUB Slavka Slandra.

V petek, 27. 9. so imeli vsi pionirski odredi letne konference, na katerih so polagali obračun dela in sprejeli letne delovne načrte za šolsko leto 1968-69. Posebno slovesno je bilo na Brdu, kjer so se pionirji temeljito pogovorili o vsem, kar bi koristilo boljšemu delu in zato ustanovili več komisij pod vodstvom mentorjev-učiteljev. Delovalo bo več krožkov, na novo tudi strelski krožek, lutkovni krožek, odred pa bo izdal tudi svoje glasilo **Ciklame**. Zelo slovesno je bilo, ko so volili nov odbor pionirskega odreda. Volitve so bile tajne in so pionirji glasovnice ponosno spuščali v volilno skrinjico, volilna komisija pionirjev pa je preštela listke in nato objavila izid volitev.

V soboto, 28. 9. 1968 pa so se vsi pionirji vseh odredov iz Črnega grabna v veliki koloni skupaj z vsemi učitelji pomikali za prapori iz Blagovice proti Šipku. Prelep je bil pogled na dolgo kolono, v kateri je bilo prek 500 pionirjev s čepicami in ruticami ter številni-

mi pionirskimi zastavami in prapori. Ob 11. uri smo se vsi zbrali na gričko okrog spomenika, kjer so članj mladinskega pevskega zbora začeli prijetno slovesnost. Vsem pionirjem so bila predstavljena vodstva odredov, ki so bila izvoljena prejšnji dan in pionirjem je bil prečitan delovni načrt, ki so ga delegati-pionirji prejšnji dan sprejeli na konferenci.

Nato smo obudili spomin na slavne dni leta 1943, ko je bila na Šipku ustanovljena Slandrova brigada ter spomin na Kočevski zbor, ki je položil temelje slovenski državnosti.

V kulturnem programu so sodelovali pionirji vseh šol v Črnem grabnu. Nato smo se pomaknili malo nižje h gostoljubni domačiji v Gabrju, kjer sta kuharici SMK z Brda pripravili partizanski golaž za vse pionirje. Po kosilu so pionirji na velikih jasi pripravili športno tekmovanje v teku in oddajo »Pokaži, kaj znaš«, v kateri so sodelovali pionirji vseh šol.

Veselo razpoloženi smo se po tretji uri začeli spuščati v dolino, enotni v prepričanju, da so taka srečanja prijetna in koristna. Da je praznovanje res lepo uspelo, gre zahvala posebnemu mentorju pionirske organizacije na Brdu, Jelki Plevelj in vsem, ki so vložili v delo za tako veliko prireditev svojo dobro voljo in čas, ki je tako dragocen, vendar za delo z mladino nikoli izgubljen.

Hafner

Košarka

V preteklem mesecu domžalskim košarkarjem v drugi zahodni košarkaški ligi niso cvetele rože. Doživeli so (poleg ene zmage z Borcem iz Banja Luke) kar tri poraze.

Tako so se povsem nepričakovano zopet znašli v nevarnem delu lestvice — nevarnem zaradi tega, ker se zadnjima dvema obeta izpad v nižje tekmovanje. Kako se je moglo zgoditi, da so se po dobrem startu v jesenskem delu rezultati tako poslabšali?

Predvsem se nam zdi, da si domžalski košarkarji zlasti na domačih tleh ne bi smeli privoščiti porazov, kot so jih doživeli proti Mladi Bosni, Lesonitu, Mariboru in BSK. Druga moštva poberejo svojim nasprotnikom na domačih tleh vse (ali pa skoraj vse) točke, zato bi tudi v Domžalah morali to storiti. Tako izgubijo pravo prednost s težavo priborjene zmage na tujem: (v Banja Luki, Slavonskem Brodu in Zagrebu).

Res pa je tudi, da je konkurenca v tej ligi izredno izenačena; vsa moštva so si po kvaliteti skoraj enaka. Prav gotovo je za Domžal-

čane v tem trenutku izredno težavno tudi to, da imajo poleg Lesonita naslablyo razliko v koših v ligi.

Pokazalo se je tudi (v posameznih tekmah nekoliko bolj), da sestavlja moštvo samo šest — sedem igralcev, ki so se sposobni enakopravno boriti z igralci iz drugih klubov, da pa so drugi igralci ligaškega moštva več ali manj »pozdrevljači«, ki so pač zato v športnem dresu, da jih je dvanajst. To se v kolektivu, ki nastopa v zvezni konkurenci, ne bi smelo dogajati.

Resda je trenutnemu kočljivemu položaju nekoliko vzrok tudi dejstvo, da sta v moštvu samo dva centra, tako da nasprotniki precej lahko gospodarijo pod obema košema. Če vzamemo v pretres tudi to, da na nekaj tekmah sploh ni bilo v domžalskem moštvu nobenega visokega igralca — centra (tekma proti Medveščaku v Zagrebu), nam je trenutni položaj vsaj razumljiv.

Sicer pa je ob koncu tekmovanja v drugi zvezni košarkarski ligi (do konca sta ostali še dve koli) nekaj že jasno. Če se bo domžalskim košarkarjem uspelo obdržati v tej

konkurenci (za uresničitev tega sta potrebni le še dve točki, ki jih bodo nemara vendar osvojili doma proti ljubljanski Iliriji), potem bodo v prihodnjem tekmovanju zvezne lige neobhodno potrebni trije visoki igralci. Brez teh pa je, to smo opazili na nekaterih tekmah, vsako upanje za obstanek v ligi — ohranitev dobrega plama — jalovo.

17. kolo:

DOMŽALE : BORAC (Banja Luka) 71 : 69 (38 : 40)

Hala Domžale, gledalcev 400, sodnika GAUBE (Maribor), CAMPLIN (Lendava).

18. kolo:

MLADOST (Zagreb) : DOMŽALE 71 : 46 (31 : 26)

Zagreb, igrišče Mladosti, gledalcev 100, sodnika MARKOTIĆ (Zagreb) in SEJDINOVIĆ (Banja Luka).

19. kolo:

DOMŽALE : BSK (Slavonski Brod) 85 : 92 (41 : 36)

Hala Domžale, gledalcev 400, sodnika BERKOPEČ (Zagreb) in ing. OBLAK (Ljubljana).

20. kolo:

MEDVESČAK (Zagreb) : DOMŽALE 78 : 67 (34 : 31)

Zagreb, igrišče Medveščaka na Kaluži, gledalcev 10, sodnik KALUŽA (Sarajevo) in SRDOČ (Rijeka).

V predzadnji tekmi so Domžalčani doma premagali ljubljansko Ilirijo in si na ta način zagotovili obstanek v ligi. Rezultat: 70:67 (32:31). Tekma je bila 12. 10. v novi hall.

M. B.

Nogometaši začeli s tekmovanjem

Tudi v ljubljanski nogometni ligi so že začeli s tekmovanjem. Štiri nogometna moštva naše občine (med njimi tudi moštvo Induplati, ki je neuspešno nastopilo v kvalifikacijah) nastopajo s spremenljivim uspehom. Doslej so se najbolj izkazali domžalski nogometaši, ki nastopajo v neokrnjeni postavi, kar je verjetno pripomoglo k njihovemu trenutnemu prvemu mestu na lestvici.

Rezultati, ki so jih posamezna domžalska moštva dosegla:

Domžale:

v Domžalah — Domžale : Dob 2 : 0 na Rakeku — Rakek : Domžale 1 : 2 v Domžalah — Domžale : Medvode 6 : 2

v Ihanu — Ihan : Domžale 1 : 2

Dob:

v Doku — Dob : Induplati 2 : 2 v Doku — Dob : Enotnost (Jevnica) 2 : 1

v Doku — Dob : Borovnica 4 : 0

v Novem mestu — Odred : Dob 4 : 0

Ihan

v Ihanu — Ihan : Usnjar (Vrhnikaj) 1 : 4

na Rakeku — Rakek : Ihan 1 : 3

v Novem mestu — Novo mesto : Ihan 2 : 0

v Ihanu — Ihan : Enotnost (Jevnica) 8 : 1

Induplati:

v Jaršah — Induplati : Medvode 4 : 2

v Jaršah — Induplati : Odred 2 : 2 v Crnomlju — Bela Krajina : Induplati 2 : 1

V enem kolu je bilo moštvo Induplati prosto.

V peti tekmi prvenstvenega tekmovanja ljubljanske nogometne lige so v nedeljo, 13. t. m. Domžale premagale Usnjara (Vrhnikaja) z rezultatom 2:0 (1:0).

M. Brojan

Končan letošnji »Hering Zupančičev« spominski turnir

ŠIŠKA IN IVAČIĆ ZMAGALA

V preteklih dneh se je končal letošnji spominski turnir »Hering-Zupančičev«, ki je postal že tradicionalen in v slovenski šahovski javnosti že dovolj priznan. Čeprav je bila letos udeležba na tem turnirju slabša, kot so domžalske šahovski delavci pričakovali (prav v času turnirja je bilo v Polju tekmovanje za državno prvenstvo), so bila srečanja izredno razburljiva. Turnir se je končal z »mrtvim tekom« Ivačiča in Šiške, ki sta osvojila po 8 točk in sta bila edina neporažena tekmovalca.

Drugokategorijca KERNER in TREBUŠAK z Domžal sta osvojila prvo kategorijo, enako tudi KOSANOVIC.

V tako imenovanem B turnirju je zmagal ZITKO pred SONCEM, MILIČEM in OCEPKOM, ki so osvojili drugo kategorijo.

Končni plasma: ŠIŠKA in IVAČIĆ 8; KRAMAR in CIZELJ 6,5;

RADOJEVIĆ 6; KOSANOVIC, VAVPETIĆ, TREBUŠAK 5,5; LORBEK 5; PENKO 4,5; SLAK 3,5; CATIĆ 1,5 točk.

Končni plasma »B« turnirja: ZITKO 8; SONC in BERGANT 7,5; MILIČ, LIMBEK, OCEPEK II 7; POGAČAR 6; JAGODIČ 5,5; VIDIĆ in RITONJA 3,5; NARAT 2; OCEPEK I 1,5 točke.

Tekmovanje je vodil zvezni šahovski sodnik Hren iz Domžal.

M. B.

Domžalski nogometni klub skrbi v zadnjem času tudi za rekreacijo. 12. t. m. je organiziral mednarodno srečanje nomenklature veteranov Domžal in Ljena v Avstriji. Domžalskih veteranov se je bralo na igrišču skoraj za tri moštva in vsi bi želeli igrati, med mladinci pa ni niti toliko zanimanja, da bi lahko sestavili eno samo mladinsko moštvo. Kje so vzroki za to?